

LISTOPAD 2013.

10

Marija

ISSN 1331-1476

VJERSKI LIST ZA MARIJINE ŠTOVATELJE

I napokon, po Mariji Duh Sveti počinje uvoditi u zajedništvo s Kristom ljude, "miljenike" Božje ljubavi, i uvijek ga prvi primaju ponizni: pastiri, mudraci, Šimun i Ana, zaručnici iz Kane i prvi učenici.

(Katekizam Katoličke Crkve, 725)

Split, 2013.

Godina LI.

Cijena: 7 kn

Isusov put

Kao najvrjedniji umjetnik, Bog nas je, svakoga, stvorio kao izvornik, jedinstvenu i neponovljivu osobu. Zato svatko od nas ima i svoju sliku o sebi, drugima oko sebe, svojem narodu i Domovini. Ta slika utemeljena je na našim iskustvima, spoznajama i životnim okolnostima. Stoga ne znači da je uvijek ispravna, jer ponekad proizlazi iz osobnih prosudbi da smo pametniji i sposobniji od drugih, pa i od onih koje smo izabrali da nas vode i predstavljaju... I ako sve nije onako kako smo zamislili i planirali, uzvraćamo žestokom kritikom.

U Godini vjere, koja se primiče kraju, Majka Gospodinova pred nama se ističe kao uzor vjernice. Ona oduvijek nadahnjuje vjerničke naraštaje, uzvišen je primjer nasljedovanja svakom Isusovu učeniku u svakom vremenu i narodu, pa tako i u naše doba. Upravo nam ona najbolje može otkriti put koji bismo, kao vjernici, i u ovom trenutku trebali izabrati, a to je put Isusov. Njega nam nitko ne može bolje pokazati od nje: "Što god vam rekne, učinite!" (Iv 2, 5). Na tom putu ona je ustrajala sve do križa.

Kad Anđeo dolazi k Mariji s Božjom ponudom da bude Majka Spasiteljeva,

ona se ne protivi i ne kritizira zašto baš ona, zbog čega nije koja druga... Ona čvrsto vjeruje da je u Božjoj ruci sudbina ljudi, pa tako i njezin život, te da je u svemu tome Bog na djelu. U odlučnom trenutku čuva svoje ljudsko dostojanstvo i slobodu kojima ju je Bog obdario. Radije sluša i pita Anđela kako će se to dogoditi, jer je njezin životni plan bio drukčiji. I nakon što je čula objašnjenje i o svemu pomnivo razmislila, odlučuje se na suradnju s Bogom. Pribivača Božju volju i stavlja mu se na raspolaganje. Uvjeren je da slušajući i razmišljajući može dalje dospjeti i više postići negoli kritizirajući sve i svakoga. Nebi li i nama, po Marijinu uzoru, bilo puno pametnije i korisnije od kritiziranja svega što vidimo i čujemo budnije pratiti što nam tko nudi u politici i gospodarstvu, kulturi i zdravstvu, odgoju i obrazovanju te o tome temeljitije razmišljati i propitki-vati tko nam to i zašto nudi?! Tako bismo jasnije prozreli ideologe i koristoljupce koji nas podmuklo iskorištavaju i potkradaju našu slobodu te im se na vrijeme usprotivili. Poput Majke Isusove, koja sluša, razmišlja i odlučuje, čuvajmo svoje ljudsko dostojanstvo i slobodu, slijedimo Isusov put i njezinu preporuku: "Što god vam rekne, učinite!" (Iv 2, 5).

UREDNIK

Gospa Trsatska u Nazaretu

Povodom jubileja koji se ovih godina ispunjavu u svetištu Gospe Trsatske, zagrebački franjevci molili su 18. prosinca 2012. franjevce u Svetoj Zemlji da im dopusti postaviti mozaik s likom Gospe Trsatske u Nazaretu. Nazaretski gvardijan odobrio je 16. veljače 2013. postavljanje mozaika, za koji je predviđeno mjesto veličine 1 x 1,5 m. (O)

150. obljetnica krunjenja

Ove godine navršava se 150. godina od krunjenja kipa Gospe s Djetetom u svetištu na talijanskom otočiću Barbana u Gradu. Kip je okrunio 15. kolovoza 1863. krunom za koje su troškove prikupili hodočanici udinske biskupije u ime vatikanskog kaptola tadašnji gorički nadb. Andrej Gollmayr. (O)

Lurdsko svetište opet poplavilo

Gospino svetište u Lurdu u osam mjeseci poplavilo je drugi put. Zbog nemogućnosti pristupa, 20 lipnja zatvorena je gornja bazilika, nakon što je već ranije poplavila špilja ukazanja i kupalište za bolesnike. Voda je ušla i u baziliku sv. Pija X., a oko 1000 gosta iz hotela uz Gavu moralo se premjestiti. (GK)

Radio Marija i u Indiji

30. lipnja otvorena je postaja Radija Marije u Cochinu, u državi Kerala u Indiji. Budući da je tamošnji puk vrlo odan Majci Božjoj, nova radijska postaja bit će mu vrlo korisna. (RV)

300 godina kipa Gospe Judske

U mađarskom svetištu Mariagyud, 7. srpnja proslavljena je 300. obljetnica Gospina kipa. Sudjelovali su gotovo svi mađarski biskupi, a iz Slatine pridružilo se 150 hodočasnika s biskupom A. Škvorčevićem. Na početku je predvoditelj kardinal P. Erdő blagoslovio umjetničku kopiju kipa Gospe Judske. (IKA)

Svjetski dan mladih

Od 22. do 29. srpnja papa Franjo boravio je na prvom apostolskom putovanju izvan Italije, u Brazilu. Među ostalim, posjetio je 24. srpnja brazilsko nacionalno Gospino svetište u Aparecidi, zadržao se u molitvi u kapeli s kipom crne Gospe i izmolio s nazočnima molitvu Gospi od Aparecide te joj povjerio svoj život i poslanje. Onda je u crkvi predvodio misno slavlje i završio molitvom Gospi. Oduševljenje je izazvao riječima "Do viđenja do 2017.", kad se slavi 300. obljetnica pronalaska Gospina kipa u rijeci Paraiba.

Prije polaska u Brazil, Papa je pohodio rimsku baziliku sv. Marije Velike i pomolio se pred starom Gospinom slikom *Spasa rimskoga puka* za sretan ishod putovanja. Zatim je položio cvijeće i zapalio svijeće. Prije izlaska zaustavio se pred glavnim oltarom i zamolio okupljene da molitvom poprate njegovo putovanje i susret s mladima. Po slijetanju u rimsku zračnu luku na povratku, automobilom je svratio u istu baziliku i pred istom slikom zahvalio Gospi na prvom pastirskom pohodu izvan Italije. (IKA-GK)

Prvi automat s kronicama

U predvorju župne crkve sv. Josipa u Wandsbeku (Hamburg, Njemačka) postavljen je automat s kronicama, prvi u svijetu, čime se želi vjernike potaknuti na molitvu. Automat je opskrbljen i narukvicama s religioznim motivima, a tu je i opis kako se moli krunica. (FP)

Biskup V. Huzjak u Rumunjskoj

Za posjeta Hrvatima u Rumunjskoj, biskup V. Huzjak predvodio je 1. srpnja večernje misno slavlje u svetištu Majke Božje u Ciklovi, a 2. srpnja jutarnje, na koje su se okupili brojni karaševski Hrvati. U Karaševu je dočekaao hodočasnike na povratku i predvodio klanjanje s blagoslovom, a 4. srpnja posjetio je svetište Marije Radne. (IKA)

90. hodočašće Gospi Celjanskoj

Od 23. do 25. kolovoza održano je 90. hodočašće gradišćanskih Hrvata Gospi u Mariazell, a sudjelovalo je oko tri tisuće hodočasnika, od kojih petstotinjak pjesaka. Glavni događaj bila je procesija sa svijećama 24. kolovoza i euharistijsko slavlje koje je 25. kolovoza predvodio biskup E. Živković. On je odlikovao poglavara mariaceljskog samostana o. K. Schauera Ordenom sv. Martina u zlatu, najvišim odličjem biskupije. (IKA)

Izvanredni mariološki kongres

U Sevilli će se od 27. do 30. svibnja 2014. održati izvanredni Međunarodni mariološko-marijanski kongres koji će raspravljati na temu *Pozvani na "životnu nadu"* (1 Pt 1,3). Nakon uvodnih pozdrava, predstavljanja i uvoda predsjednika Papinske međunarodne marijanske akademije fra V. Battaglie predviđena su predavanja: *Marija kao otajstvo nade* (Antonio María Calero de los Ríos), *Antropologija i nada u Marijnu svjetlu* (Marie-Thérèse Huguet), *Svadba u*

Kani: nadajući se svakom nadom (Luis Díez Merino), *Uz križ je stajala njegova majka* (Francisco María Fernández Jiménez), *Pedesetnica: između nade i iščekivanja* (M. Isabell Naumann), *U nadi smo spašeni. Marija kao esbatološka ikona nade* (Salvatore M. Perrella), nakon čega slijedi akademski zaključak tijekom kojega će svaka skupina predstaviti rezultate svoje rasprave, a završit će ga Antonio Escudero Cabello predavanjem *Crte koje proizlaze iz mariološkoga govora u razmišljanju i u praksi*. (WPAMI)

Nadb. Eterović u Rumunjskoj

Nadb. N. Eterović slavio je blagdan Male Gospe s Hrvatima u Rumunjskoj. U najvećem Gospinu svetištu Marija Radna predvodio je 7. rujna misu za Hrvate, 8. rujna glavnu misu na latinskom i propovijedao na njemačkom i hrvatskom, a navečer u hrvatskom mjestu Lupak te 9. rujna u Jabalču. (IKA)

25 godina povjerenstva

Slovinci slave 25 godina djelovanja Povjerenstva za Svetu Zemlju koje je ponovno povezalno Sloveniju i Isusovu domovinu. Kroz to vrijeme Povjerenstvo je organiziralo hodočašće za gotovo 10.000 Slovenaca u Svetu Zemlju. Zato će se 9. studenoga 2013. održati zahvalno hodočašće Gospi na Brezje. Na programu je krunica, misno slavlje i predstavljanje biltena Sveta Zemlja. (BF)

Magnificat

To je naslov međunarodne revije koja se pojavila i na slovenskom jeziku, a iz koje svaki dan mole brojni katolici po čitavom svijetu. U njemu su uvodi i razmišljanja, blagoslovi, marijanske antifone, svagdanja jutarnja i večernja molitva, misna čitanja, životopisi svetaca i meditacija za svaki dan, kalendar, tumačenje slike na naslovnici...

Krunica - dar Njezina srca

Prije nego sam ušao u Svetište zajedno s vama moliti krunicu, zaustavio sam se nakratko na grobu bl. Bartula Longa, i moleći se pitao: "Ovaj veliki Marijin apostol, odakle je vukao snagu i ustrajnost potrebne za dovršenje tako važna djela, već poznata u čitavom svijetu? Nije li upravo iz krunice, koju je on prihvatio kao istinski dar Gospina srca?" Da, bilo je uistinu tako. To svjedoči iskustvo svetaca: ta popularna marijanska molitva dragocjeno je duhovno sredstvo za rast u prisnosti s Isusom kao i da se u školi presv. Djevice naučimo uvijek ispunjavati Božju volju. To je kontemplacija Kristovih otajstava u duhovnom jedinstvu s Marijom, kao što ističe sl. Božji Pavao VI. u apostolskoj pobudnici *Marialis cultus* (br. 46), i kao što je zatim moj časni prethodnik Ivan Pavao II. na široko osvjetlio u apostolskom pismu *Rosarium Virginis Mariae*, što danas idealno ponovno predajem pompejskoj zajednici i svakome pojedinom od vas. Vi koji živite i radite ovdje u Pompejima, posebno vi, dragi svećenici, redovnici, redovnice i vjernici laici koji ste namješteni na ovom jedinstvenom djeliću Crkve, svi ste

pozvani učiniti svojom karizmu bl. Bartola Longa i postati, u mjeri i na načine koje Bog udjeljuje svakome pojedinom od vas, autentični apostoli krunice.

Međutim, da bismo bili apostoli krunice, nužno je osobno iskusiti ljepotu i dubinu te molitve, jednostavne i dostupne svima. Potrebno je, prije svega, pustiti se da nas bl. Djeвица Marija povede rukom u razmatranju Kristova lica: lica radosna, svijetla, žalosna i slavna. Tko kao Marija i zajedno s njome, ustrajno čuva i razmatra Isusova otajstva, stalno sve više asimilira njegove osjećaje i s njima se usklađuje. Kad je riječ o tome, drago mi je navesti jednu lijepu misao bl. Bartola Longa: "Kao što se dvojica prijatelja", piše on, "koji su često u društvu jedan s drugim, obično suobličje i u navikama, tako i mi, razgovarajući učestalo prisno s Isusom i bl. Djevicom, u razmatranju otajstava krunice, kao i dijeleći isti život u svetoj Pričesti, možemo postati, koliko nam to dopušta naša malenost, slični njima, i od tih najuzvišenijih uzora naučiti živjeti ponizno, siromašno, skrovito, strpljivo i savršeno" (*Quindici Sabati del Santissimo Rosario*, 27. izd., Pompei, 1916., str. 27: cit. u *Rosarium Virginis Mariae*, br. 15).

BENEDIKT XVI.

(Iz meditacije po završetku molitve krunice u Pompejima, 19. listopada 2008.)

U tvoje ruke, Majko!

U Tvoje ruke, Majko, postavljam svoju dušu sa svim njezinim moćima, Tebi darujem sve svoje zasluge, svoje molitve, svoja dobra djela, svoju čistoću, svoje poteškoće i svoje odnose s drugovima. Tebi prikazujem svoje tijelo, svoja sjetila, da mogu biti u Tvojim službi. U Tvoje ruke predajem sve časti, sva djela, bilo tjelesna bilo duševna. Sve: dušu i tijelo zatvori u svoje prečisto Srce i očuvaj mene čista i ljubežljiva. Sav hoću da budem tvoj. Hoću da se žrtvujem svaki dan za Te. Slatko Srce Marijino, moje Majke, budi spasenje moje!

Bl. Miroslav BULEŠIĆ (†1947.)

Kronicom častiti Mariju

Nailazimo često na podijeljena mišljenja oko toga kako bi trebalo pristupati Gospi, na koji se način prema njoj odnositi ili pak koje joj mjesto u životu ustupiti. Osim što su mišljenja podijeljena, ona su i oprečna jer se u potpunosti razilaze između onih koji je ne bi ni spominjali, do onih koji bi je častili gotovo božanskom čašću. I dok se tako mnogi bore, pa i mimoilaze u mišljenjima, ne preostaje nam pouzdati se u ljudska mišljenja, nego vidjeti što nam sam Bog ima reći glede odnosa i stava prema bl. Djevici koju je sam izabrao.

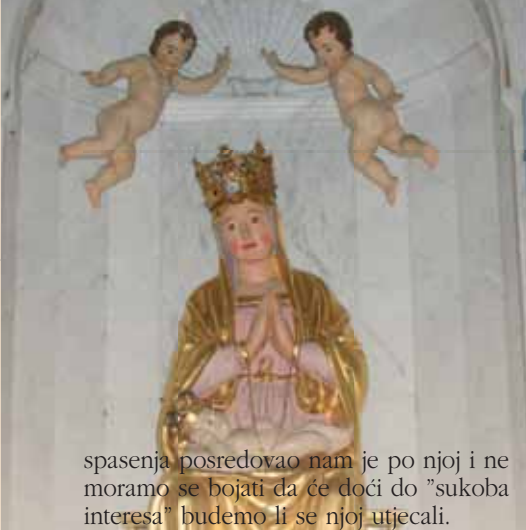
Već rečeno prva je naznaka što nam je činiti. Ako ju je sam Bog izabrao, i sami se trebamo znati zaustaviti pred tom činjenicom i istinom. Stoga u svom stavu prema Mariji nećemo pogriješiti ako joj dademo ono mjesto koje joj je Bog udijelio u svijetu i u povijesti spasenja te je stoga cilj ovog razmišljanja otkriti koje je to mjesto. A kako to otkriti? Koliko god nam se može ta zadaća činiti teškom ona je jednostavna. Mjesto od Boga joj dano otkrivamo po anđelu Gabrielu koji je bio poslan u Nazaret da joj prenese Božju poruku.

PRISTUPATI POPUT ANĐELA

Poslan od Boga, anđeo Gabriel pristupa Mariji i pozdravlja je: *Zdravo, milosti puna!* Nakon što te riječi i sami čujemo, ne samo što nam moraju odjeknuti u ušima nego nam trebaju doći do uma.

A kad dođu, um se mora zapitati o njihovoj značenju i otajstvenoj dubini koju u sebi kriju. Ne može ostati pasivan pred činjenicom da anđeo pozdravlja Mariju prepun poštovanja, a da mi sebi dopustimo umovanja bez imalo poštovanja i ljubavi prema njoj. Ako je Gabriel tako susreće, naše poštivanje trebalo bi biti još veće, jer je između nas i nje veća razlika nego između anđela i nje. Ako joj se anđeo divi jer je puna milosti, koliko tek trebamo mi koji težimo k istoj milosti i ponizno prosimo od nje da nas zagovara i pomogne da dodemo do nje?! Ako anđeli, koji se samo Bogu klanjaju i naviještaju njegovu veličinu, časte presvetu Djevicu, to treba biti smjerokaz i nama ljudima da joj pronademo pravo mjesto u životu te da joj iskažemo dužnu zahvalnost i čast. Anđeo nas uči svojim primjerom kako joj pristupiti. Ako on pristupa s poštovanjem, ni mi ne smijemo sebi dopustiti prema njoj površan ili bahat odnos. Ne možemo je gledati s visoka, ako je anđeo s neba došao k njoj i iskazao joj štovanje. Ako joj je anđeo donio Božju poruku, ne smijemo ni mi sebi priuštiti promatrati je svojim ljudskim predrasudama i površnošću duha. I zdrava logika života i Božji anđeo uče nas da ne trebamo bježati od poštovanja prema nebeskoj Majci, pod izgovorom da izravno saobraćamo s Bogom. No, znamo da nismo baš tako duhovni i sigurni u svoje zajedništvo s Bogom, da s njime možemo izravno i bez drugih stupiti u zajedništvo, jer nema nas baš toliko u mističnu zanosu. Zato nam dobro dođe častiti nebesku Majku, jer nam je upravo po njoj Bog sve posredovao, što znači da je nije smatrao toliko sporednom i suvišnom. Pa i Posrednika

spasenja posredovao nam je po njoj i ne moramo se bojati da će doći do "sukoba interesa" budemo li se njoj utjecali.

PRIMATI MARIJU POPUT ELIZABETE

Riječi anđelova pozdrava Mariji izgovaramo svagđano u *Zdravomariji* koja je bitan dio krunice, pa tako i listopadske pobožnosti. Ako nas anđeo u *Zdravomariji* uči kako Mariji pristupati, na neki način što činiti da dodem u njezin dom, u drugom dijelu te molitve Elizabeta nas uči na koji način Mariju primati u svoj dom. I dok nas anđeo potiče da Mariju častimo kao onu s kojom je Gospodin, Elizabeta nam je primjer kako je treba primati kao onu koja nam nosi utjelovljenoga Sina Božjega: *Blagoslovljena ti među ženama i blagoslovljen plod utrobe tvoje, Isus*. Stoga ne možemo ne uočiti dubinu značenja njihovih pozdrava Mariji, koji nas potiču da i sami upijamo i stječemo pobožan stav čašćenja njezine svete prisutnosti koja je bila potpuno prožeta trojstvenim Bogom.

Promišljajući dosljedno ono što molimo, shvaćamo da je listopad milosni mjesec kad se učimo častiti Mariju kao onu koja se Bogu klanjala svim svojim bićem i s kojom je Gospodin stalno prisutan. Jednako tako i drugi nas dio molitve, preuzet iz Elizabetina svjedočanstva,

potiče da Mariju prihvaćamo onim duhom kojim ju je rođakinja pozdravila kao blaženu među ženama. Elizabeta ju je doista prva otkrila kao blaženu među ženama, jer je nosila kao blaženi plod utrobe - Sina Božjega.

Marija je, dakle, blagoslovljena, ali i među muškarcima i među ženama. Ona je blažena jer može blaženo roditi čist plod, jer je njezino biće bilo čisto od grijeha. Blažena je jer može roditi Boga, tj. Božji plod, za razliku od svih drugih žena kojih je plod zaražen grijehom. To je Elizabeta dobro osjetila i tome se zadivila slaveći Boga zbog milosti koju je imala: primiti Majku svoga Gospodina. Njezina radosna pjesma zahvalnica ostaje i nama primjer kako se nadahnjivati na Marijinu djelu za nas i kako je primati u svoj život i dom blagoslovljavajući Boga koji nam po njoj dolazi. Ako anđeo Gabrijel i Elizabeta pred njom nisu imali nikakve zadržke, ni mi se ne trebamo bojati da će nas udaljiti od Gospodina ona koja je potpuno živjela s njime i za njega.

Prema Mariji najbolji je stav ponizne molitve. A molitva krunice uči nas tom ispravnu stavu i pomaže da Mariji dade-mo i u svom životu ono mjesto koje joj je Gospodin namijenio, pa će nam po njoj, koja je bila milosti puna, udijeliti i potrebne milosti života. Ako je Bog htio da bude važna u njegovu životu na zemlji, pogotovo bi trebala biti važna u našem ljudskom životu na zemlji. Stoga nam krunica i listopadska pobožnost uljevaju anđeosko poštovanje prema Majci Mariji, te nam žele prenijeti osjećaje koje je nje govala i Elizabeta, kako bismo i sami, po toj molitvi, osjetili njezinu blaženu prisutnost u svom životu.

Ivan BODROŽIĆ

Uz 1700. obljetnicu Milanskog edikta:

Pripitomljavanje Duha Svetoga

(Ajme Crkvi ako nije napadana!)

Baviti se samim sobom - to može biti i dobar i loš posao, ovisno o tome kako se to radi i s kojom svrhom.

Jedna od temeljnih preporuka drevne mudrosti jest: *Upoznaj samoga sebe!* Pa i da bismo slijedili ono: *Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe!*, moramo ponajprije sebe valjano i uredno ljubiti. A

Latini rekoše: *"Nihil volitum nisi praecognitum - Ništa se ne može voljeti a da se to prije ne upozna!"* Dakle, da bih mogao voljeti druge, moram voljeti sebe, a da bih volio sebe, moram sebe poznavati. Jer - kako napisao naš Tin:

"Tajanstvo stvari i života zebe, ne poznajem ništa, a najmanje sebe!" Zato je bavljenje sobom potreba koju odgovor na osoba ne izbjegava.

S druge, pak, strane, pretjerano bavljenje sobom može biti simptom bolesti čovjekova značaja: narcisoidnosti, egoizma, taštine i oholosti, ali i kompleksa manje vrijednosti.

BAVI LI SE CRKVA SOBOM?

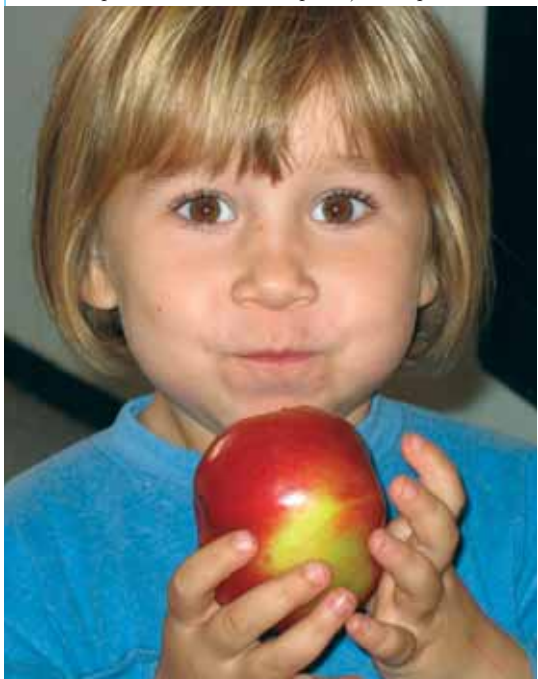
Sve se to može primijeniti i na različite skupine, zajednice, pa tako i na Crkvu. Postavimo pitanje: Bavi li se Crkva u Hrvatskoj previše sobom?

U svoje vrijeme, pred raspad Jugoslavije, naslućujući njezino pucanje po šavovima, strani su novinari pitali visokoga državnog funkcionara Dolanca o

političkim frakcijama i sve većim nesuglasicama među pojedinim grupacijama, nacijama ili republikama. Odgovorio je otprilike da toga ima, "ali ako nas tko napadne, mi ćemo biti jedinstveni". A jedan novinar na to je

domišljato uzvratilo: "Druže Dolanc, a što ako vas nitko ne napadne?!" Vidjeli smo i, na žalost, iskusili što je bilo: napadači, i to strahotni i bezdušni, pojavili su se - iznutra.

Crkva se kroz prva tri stoljeća nije dospijevala odveć baviti sobom jer je bila izložena stalnim napadima i krvavim progonima u kojima je trebalo preživjeti! Tek poslije Konstantinova Milanskog edikta i proglašenja slobode, Crkva je na ekumenskim i pokrajinskim saborima te na mnogim drugim razinama počela stvarati svoje strukture, formule, teologiju, različite zakone. Na žalost, ubrzo se pojavio i "cezaropapizam" - tj. miješanje vlasti i politike u crkvena pitanja te upli-

tanje Crkve i njezinih poglavara u svjetovnu vlast. Stoljećima je to bila opaka bolest kršćanstva, osobito na Istoku, koja još nije sasvim izliječena. Ta sprega "oltara i prijestolja", duhovne i svjetovne vlasti uvijek je bila na štetu istinskog kršćanstva i prave vjere, pa i onda, ili čak osobito onda, kad se činilo da je Crkva u tome bila nadmoćna i da je profitirala. U pravilu se pokazivalo da su i u samoj Crkvi "sinovi ovoga svijeta mudriji od sinova svjetlosti", tj. da su članovi Crkve, laici i klerici, a osobito crkveni "velikodostojnici" često puno vještiji i uspješniji u svijetu nego u Svjetlu! Taj osjećaj nadmoći i trijumfalizma priječio je Crkvu da se ponizno sagleda u svjetlu istine Evandjelja Isusa Krista i, dok je pomno nadzirala pravovjerje (ortodoksiju), manje se brinula za dosljednost u svome djelovanju (ortopraksu). Recimo ovako: Čuvala je svoj "kredo" (vjerovanje), ali je gubila svoj kredibilitet (vjerodostojnost)!

PROROČKI GLASOVI

Naravno, uvijek je u Crkvi bilo ljudi predanih Evandelju koji nisu odustajali ni posustajali u nastojanju da budu proročki glas prosvjeda protiv takva stanja i svjedočenja istinskih evandeoskih vrijednosti: monasi, pustinjaci, cenobiti, stiliti, potom svakojaki redovnici. Ponekad su ti prosvjednički putovi odvodili i u sekte ili krivovjerja. Ali i svekolika Crkva uvijek iznova se na različite načine obraćenički posvećivala duhovnoj obnovi i vraćala izvorima, zdravim svojim korijenima.

Posljednji takav veliki pokret Crkve, na svjetskoj razini, bio je II. vatikanski sabor koji je sazvao karizmatički papa Ivan XXIII., a nastavio Pavao VI. U spo-

men na taj veliki Sabor, o njegovoj 50. obljetnici, papa Benedikt XVI. proglasio je Godinu vjere, a kroza nju je nastavio voditi Crkvu papa Franjo. Zanimljivo, papa Ivan Dobri i Franjo izabrani su u istoj životnoj dobi, a moglo bi se navesti još i drugih podudarnosti. Onomad je, na početku Sabora, g. 1962. Ivan XXIII. govorio o "skoku naprijed", ali je taj izraz kasnije "ublažen" i preveden u "novo poučavanje", pa se neki pitaju zašto se Crkva boji skoka i je li II. vatikanski sabor zaustavljen u svom planiranu hod. Čini se da tako misli papa Franjo: "Sabor je bio lijepo djelo Duha Svetoga. No, jesmo li nakon 50 godina učinili sve ono na što nas je na Saboru potaknuo Duh Sveti? Ne. Slavimo ovu obljetnicu, gradimo spomenik, ali da nam ne dosađuje. Ne želimo se promijeniti. Još i više: ima onih koji bi htjeli poći unatrag. To znači biti tvrdoglav, to znači htjeti pripitomiti Duha Svetoga, to znači postati 'bezuman i srca spora' (Lk 24, 25)." To je rekao u homiliji 16. travnja, a na zboru kardinala prije konklava, citirajući velikog teologa de Lubaca, govorio je o "samodostatnoj Crkvi" i o njezinoj "duhovnoj svjetovnosti u kojoj se živi da bi se međusobno davalo počast".

O takvu mentalitetu i duhu (ali ne po Duhu) u Crkvi, pa i kod nekih "vidjelaca i pobožnjaka" bilo je više u ovoj rubrici po izboru novog pape ("Sreća naša - Duh Sveti ne čita svašta!"). Čini se da se može govoriti i o nekoj "svjetovnoj duhovnosti" u kojoj bi mnogi kršćani - svejedno je li klerici ili laici, je li s lijeva ili s desna - svakako htjeli pripitomiti sve svoje protivnike, izvanjske i unutarnje. Čak i - oprostite Bože - Duha Svetoga!

ZAŠTO SE BOJIMO NAPADA?

Postali smo preosjetljivi na svaki napad. Htjeli bismo odgovoriti, pa i uzvratiti jednakom mjerom, na svaku ružnu izjavu o Crkvi nekog političara ili zloban tekst bilo kojeg novinarčića. A ima toga koliko hoćete, čini se da su napadi ponekad bezočniji negoli za vladavine boljševizma! I kao što smo za Domovinskog rata, pod pritiskom strašnih zala izvana podcijenili svoja, pa su ona u nama nesputano bujala i s krajem rata počela sve strašnije izbijati, tako i sada u čvrsto zauzetu "obrambenom gardu" ne vidimo i baš ne želimo priznati da barem dio svih tih kritika i zaslužujemo. Ali osobito, zar bismo zaista htjeli "pripitomiti" riječi Učitelja i ostalih učitelja naše vjere: "Ako su mene progonili, i vas će" (Iv 15, 20). "Kad biste bili od svijeta, svijet bi svoje ljubio; no budući da niste od svijeta, nego sam vas ja izabrao iz svijeta, zbog toga vas svijet mrzi" (Iv 15, 19).

"Ljubljeni! Ne čudite se požaru što bukti među vama da vas iskuša" (1 Pt 4, 17).

"Tek neka nitko od vas ne trpi kao ubojica, ili kradljivac, ili zločinac, ili makar i kao nametljivac; ako li kao kršćanin, neka se ne stidi, nego slavi Boga zbog tog imena" (1 Pt 15-16).

"Jao vama kad vas svi budu hvalili" (Lk 6, 26).

"A što ako vas nitko ne napadne?" I zašto nam je baš toliko stalo da nas nitko ne napada? Mudro kaza naš narod: "Kakve vajde kad te rđa hvali!" Valjda vrijedi i obrnuto. Doista, ako bi se to dogodilo, ako bi nas prestali napadati ili čak previše počeli hvaliti, tek bismo se onda trebali zabrinuti. I opitati se, jesmo li još živi!

Stanko JERČIĆ

Sina Majke Božje zaklonište *Cynoglossum officinale*

Budući da je vrlo ljekovit, *Sina Majke Božje zaklonište* ili *gavez mali* naziva se i *ljekoviti pasji jezik*.

Dvogodišnja je to zeljasta biljka, koja ima vretenasto razvijen i jak korijen, iz kojeg izrasta visoka debela stabljika već od polovice razgranana i gusto pokrivena produženim i uskim listovima. Cvjetovi su joj svih prelaznih boja, od mutnocrvene do ljubičaste. Raste uz putove i na rubovima polja.

Biljka se koristila, osobito njezin korijen, ponajviše za liječenje različitih krvarenja. Naziv pasji jezik samo je prijevod latinskog imena povezana s brojnim legendama. Nagnuta prema dolje, biljka slični skloništu, pa je stoga i prozvana zakloništem Sina Majke Božje. Tâtko ga može bolje skriti i zakloniti negoli biljka u svoj svojoj ljepoti, jer on je ljepota sama?!

Mario CRVENKA

Ampèrov primjer

Glasoviti francuski fizičar i matematičar André-Marié Ampère (+1836.), poznat po pionirskim istraživanjima s područja elektriciteta i magnetizma, bio je praktičan katolik. Iako je u njegovo doba u Francuskoj bilo mnoštvo mladih, koji su u toj dobi postali bezvjerci, on se nije stidio svoje vjere. Čitali su svega i svačega, družili se s kojekakvim društvom, pa se nije čuditi da su brojni i vjeru svoju pritom izgubili.

U Pariz iz Liona dođe na studij prava i književnosti u to doba mladi Antoine Frederic Ozanam (+1853.). Imao je tada 18 godina. Nije bio bezvjerac, ali se kolebao u vjeri. Gledajući oko sebe svega i svačega, bio je u velikoj pogibli i borio se sam sa sobom.

Srećom, upoznao je u Parizu Ampèra. Za njim se zanio i u njemu gledao uzor znanja i učena čovjeka. Jednog dana u kutu neke pariške crkve primijeti nekog starca na koljenima s krunicom u ruci kako pobožno moli. Približi se, pogleda ga malo bolje i u njemu prepozna - Ampèra! Taj prizor odigrao je presudnu ulogu u Ozanamovu životu. Ganuo ga je toliko da se i sam bacio na koljena, iz srca mu se Bogu vinula pouzdana i žarka molitva, a niz obraze su mu se oborile suze. Bio je to trenutak milosti i ljubavi Božje. Pobjedila je vjera! Otada se Ozanam u njoj više nije kolebao. Ostao je čvrst i uvijek vjeran Bogu. Domalo je i on postao velik učenjak i, poput Ampèra, ostao praktičan katolik. Pravi svetac! S nekoliko prijatelja osnovao je Družbu sv. Vinka Paulskog, laičku udrugu za ublažavanje bijede. I odmah nakon njegove smrti počelo se govoriti kako treba povesti postupak za njegovo proglašenje svetim. To je i učinjeno. Svetim je i proglašen. Eto koliko vrijedi dobar primjer!

Mladi gledaju i slušaju. To se usaduje u njihovo biće. Zato bi roditelji trebali biti onakvi kakva žele da budu njihova djeca, a ne da ih samo poučavaju, upućuju riječima kakva će biti, što će činiti, kako da se ponašaju. Najviše dobra svojoj djeci mogu učiniti svojim primjerom i uzornim življenjem. Ozanam je znao govoriti da mu je Ampèrova krunica, kad je vidio da je moli, učinila više dobra negoli sve knjige koje je pročitao i sve propovijedi koje je čuo!

Pere MARIN

Marija u propovjedima sv. Ante

Sv. Ante Padovanski izvanredna je pojava u povijesti Katoličke Crkve.

Nadaleko je poznat kao onaj koji je kadar kod Boga isprobiti svakojaka čudesa onima koji mu se utječu. No Ante nije samo čudotvorac, nego i rado slušan propovjednik te vrstan bogoslovac, zbog čega je i proglašen crkvenim naučiteljem (1946.). Svetac je rođen u uglednoj obitelji u Lisabonu oko g. 1195., naobrazbu stječe kod augustinaca. U želji da što potpunije živi po Evanđelju, pristupa franjevcima. Umjesto u misije u Afriku, lađu njegova života vjetar baca u Italiju. Ondje susreće Franju Asiškog koji mu povjerava službu propovjednika i učitelja mlade braće. Djeluje u Padovi po kojoj je i prozvan "Padovanski". Iako živi svega 36 godina, ostavlja neizbrisiv trag, koji traje gotovo osam stoljeća. Godinu nakon smrti (1231.) proglašen je svetim.

POZNAVATELJ SV. PISMA

Sv. Ante poznavatelj je Sv. pisma i stručnjak u njegovu tumačenju, izvrstan bogoslovac, oštrouman mislilac i nenadmašiv učitelj u nasljedovanju Krista. Zbog poznavanja Sv. pisma zovu ga "škrinjom zavjetnom", kovčegom koji čuva Riječ Božju sadržanu u Pismima, razmišlja o njoj i naviješta je puku. Nauk mu je sadržan u govorima, tzv. "Sermones". Sačuvana su 53 za nedjelje,

4 za Gospine blagdane i 20 o svetkovicama. U njegovo vrijeme, u 13. st., "sermones" nisu samo jednostavne propovjedi, nego književna vrsta, mudri spisi, učene poslanice napisane na temelju Sv. pisma koje pružaju praktične upute za kršćanski život. Piše i govori latinski, stil mu je praktičan, služi se slikama i primjerima iz svagdanjega života. Svečeve misli o Djevici Mariji, njezinu liku i ulozi u povijesti spasenja nalaze se u njegovim govorima. Imamo ih sačuvane o Djevičinu rođenju, njezinu očišćenju i uznesenju kao i o naviještenju. U svom nauku o Isusovoj Majci Ante ostaje vjeran sljedbenik učenja svetih otaca i crkvenih pisaca prvih stoljeća. No, ne ograničava se na ponavljanje onoga što su časnici izrekli ili napisali. Trudi se prikazati tradicionalan nauk Crkve živim govorom i originalnim opisom služeći se rječitim slikama i simbolima. Razmatra gotova sva otajstva i događaje iz Marijina života, ali se najviše zadržava na tajni njezina božanskog materinstva i djevičanstva. Prebirući nje-

gove govore, dobiva se dojam kao da predosjećajući da će oni jednoga dana postati sastavnim dijelom crkvenog poklada marijanske istine koje su tek u novije doba proglašene pravovjericama vjere: bezgrešno Marijino začecje i uznesenje u nebesku slavu.

DJEVIČANSKO MATERINSTVO

U svojim propovijedima Evangeoski Naučitelj pun je ljubavi i štovanja, divljenja i pohvale prema izvanrednoj ženi kojoj Bog povjerava posebnu ulogu, jedinstvenu u povijesti ljudskog roda, da postane djevičanskom majkom Utjelovljene Riječi. U tom Božjem pozivu i izboru on prepoznaje najvažniju od svih povlastica i darova po kojima Marija postaje uzvišena osoba koja nadilazi sva stvorena bića. Tako u govoru o uznesenju tvrdi:

„Nijednom anđelu i nijednom ljudskom biću nije dana niti će ikada biti udijeljena tolika milost slična onoj koju je primila blažena Djevica. Bog Otac htio je da ona bude Majkom njegova vlastitog Sina, koji je njemu u svemu jednak, koji je rođen prije svih vjekova... Uistinu milost blažene Marije nadilazi svaku drugu milost, jer ona je s Bogom Ocem imala istoga Sina, zbog toga je zaslužila biti okrunjena na nebu.“

Padovanski često ponavlja da je Sin Božji i Sin Marijin ista osoba. Time želi naglasiti izvanredan stupanj milosnog života u kojem se smješta Marijin odnos prema Bogu. S istog zrenika promatra i Isusovo prikazanje u hramu: *“Danas je sveta Marija donijela i prikazala u hramu Sina Božjega i Sina svoga.”*

Marijina izvrsnost počiva na činjenici da je uvedena u to neizmjereno Božje otaj-

stvo. U govoru o navještenju, obraćajući se Kristu veliča njegovu Majku:

„Doista je blažena utroba koja te nosila, Bože i Sine Božji, gospodaru anđela, stvoritelju neba i zemlje, otkupitelju svijeta. Kćerka je nosila Oca, siromašna djevica nosila je Sina. O kerubi i serafi, anđeli i arkandeli, skrušena lica i pognute glave poklonite se s poštovanjem bramu Sina Božjega, svetištu Duha Svetoga.“

S MARIJOM VELIČATI BOGA

U svojim propovijedima Ante potiče svoje slušatelje da veličaju Boga što nam je dao tu izvanrednu ženu da bismo, ugledajući se u njezin život, nasljedovali njezine kreposti. Sebe i svoje slušatelje rado preporučuje Gospinu zagovoru:

“Gospo naša, jedina naša nado, molimo te, sjajem svoje milosti prosvijetli našu pamet. Očisti nas nevinošću svoje bezgrešnosti, zagrij nas toplinom svoga pohoda. Pomiri nas sa svojim Sinom, da njegovom pomoću zaslužimo doći do sjaja njegove slave. On koji je po Anđelovu navještenju od tebe uzeo slavno tijelo i htio boraviti devet mjeseci u tvom krilu...”

Po božanskom milosnom djelovanju Marija je više nego bilo koje drugo stvorenje utemeljena u ljubavi. Njezino tvorno sudjelovanje u događaju spasenskog utjelovljenja sadrži tajnovite pojedinosti po kojima je majčinstvo vidljivo u svojoj pojavnosti, ali jednako tako i bitne dijelove po kojima je to majčinstvo prekriveno velom božanskog otajstva. To se, prije svega, odnosi na djevičanski značaj Marijina majčinstva, koje je u službi Kristova božanskog sinovstva i tajne otkupljenja ljudskog roda.

dar-ko

Listopad i pučke pobožnosti

Iznoseći sažeto mjesto i ulogu pučke pobožnosti u vjerničkom životu, Katekizam veli: „Osim liturgijom, kršćanski se život brani i različitim oblicima pučke pobožnosti, ukorijenjene u različite kulture. Brižno nastojeći da ih rasvijetli svjetlom vjere, Crkva promiče oblike pučke religioznosti, koji su izraz evanđeoskog instinkta i ljudske mudrosti te obogaćuju kršćanski život naroda“ (br. 1679). To je okvir pravilna shvaćanja i zdrava prakticanja pučke pobožnosti općenito, osobito marijanskog sadržaja. Zbog toga „Direktorij o pučkoj pobožnosti i liturgiji“ naglašava da „pučko očitovanje slavljenja bl. Dj. Marije nosi sa sobom antropološke vrijednosti koje se ne smiju zanemariti“ (br. 187).

MARIJANSKI LISTOPAD

Pobožnost prema Bogorodici kroz mjesec listopad jedan je od oblika pučke pobožnosti zapadnih kršćana, a uključuje svagdanje moljenje krunice, Gospinih litanija i pjevanje marijanskih pjesama kroz čitav listopad. Leon XIII. naredio je da se u tom mjesecu u svim župskim crkvama moli krunica na čast bl. Djevice Marije. Time se željelo pomoći vjernicima da napreduju u spoznaji punine Kristova otajstva. Kao da svagdano slušaju Marijin poticaj za svadbe u Kani: „Sve što vam reče moj sin, učinite!“ (Iv 2, 4).

Pobožna praksa povezana uz neke mjesece u godini prisutna je kod kršćana

različitih predaja, i na Istoku, i na Zapadu. Oni koji slave Boga po bizantskom obredu na osobit način prožimaju mjesec kolovoz obilnijom marijanskom pobožnošću povezujuću je sa svetkovinom „Marijina usnuća“ (15. kolovoza). Kopti u Egiptu Bogorodici posvećuju mjesec *kiah* koji obuhvaća vrijeme našeg prosinca i siječnja. Tih mjeseci kršćani se svaki dan okupljaju na molitvu da slave i veličaju Bogorodicu. I u jednom i u drugom obredu ta je pobožnost tijesno povezana s liturgijom dok su na Zapadu marijanski mjeseci svibanj i listopad ispunjeni pučkom pobožnošću koja se često odvijala usporo sa službenom liturgijom Crkve. Zbog toga Direktorij napominje da je to „stvaralo i još uvijek stvara neke probleme liturgijsko-pastoralne naravi što zaslužuje pozornu procjenu“ (br. 190). Uloženi trud u pripremi i predvoditeljstva pastoralna razboritost lako će pronaći način da se listopadska pobožnost uskladi s ritmom liturgijske godine i službenom liturgijom Crkve koja je „vrhunac prema kojemu teži djelatnost Crkve i izvor iz kojega proistječe sva njezina snaga“ (SC 10).

A različiti oblici kršćanske pobožnosti proizvedeni su službenog bogoštovlja Crkve, ali ga nikako ne mogu nadomjestiti. Konstitucija o liturgiji II. vatican-

skog sabora kaže da „te vježbe treba tako urediti da, vodeći računa o pojedinih liturgijskim vremenima, budu u skladu sa svetom liturgijom, da od nje na neki način proizlaze i k njoj vode narod, jer ih ona po svojoj naravi daleko nadvisuje“ (br. 13).

EVANĐEOSKI INSTINKT I LJUDSKA MUDROST

Pučka religioznost i njezin izražaj u različitim oblicima pobožnosti nalazi svoje mjesto i u vjerničkom životu kršćana. Takva pobožnost nosi biljeg dotičnog naroda i njegove kulture te je prožeta jačim emotivnim nabojima. Zbog toga je draga i prihvatljiva širokim masama vjernika, osobito onima koji su jednostavnije intelektualne naobrazbe. U izražavanjima pučke religioznosti nije uvijek sve usklađeno s Božjom objavom, pa Katekizam, s pravom, upozorava da je „potrebno pročišćavanje i ispravljanje religioznog osjećaja koji je u pozadini tih pobožnosti da bi se moglo napredovati u spoznaji Kristova otajstva“ (br. 1676). O tome biskupi na sionodi u Puebli 1979. - među ostalim - zaključuju: „Pučka religioznost je, u biti, skup vrednota koje, s kršćanskom mudrošću, odgovaraju velikim egzistencijalnim pitanjima. Zdrav katolički pučki osjećaj jest u sposobnosti sinteze gledom na ljudsko postojanje. Tako on stvaralački povezuje božansko i ljudsko, Krista i Mariju, duh i tijelo, zajedništvo i ustanove, osobu i zajednicu, vjeru i domovinu. Um i osjećaje. Ta mudrost jest kršćanski humanizam koji radikalno potvrđuje dostojanstvo svakog bića kao Božjeg djeteta, uspostavlja temeljno bratstvo, uči biti u skladu s prirodom i

shvaćati rad, daje opravdanja za život u radosti i vedrini, čak i usred životnih neprilika. Ta je mudrost, za narod, također načelo razlučivanja, evanđeoski instinkti koji daje spontano spoznati kad je evanđelje u Crkvi na prvom mjestu, a kad mu je sadržaj ispražnjen i zagašen drugim interesima.“

NASLJEDOVANJE MARIJINIH VRLINA

Ustrajno zazivajući Mariju i razmišljajući o njezinu prakticiranju vjere i vjernosti Božjim poticajima kroz listopad, vjernik postupno usvaja Marijin način života s Bogom. Istovremeno usvaja i usavršava pravilno svrstavanja Bogorodice u povišesti spasenja i očitovanju Kristova otajstva. Zbog toga zdravo prakticiranje pučkih pobožnosti zahtijeva trajno upoznavanje i prihvaćanje novih biblijskih i teoloških istraživanja, osobito onih što rasvjetljavaju Bogorodičino pravo mjesto i ulogu u otajstvu Krista i Crkve.

Jedan od prigovora marijanskim pučkim pobožnostima, osobito molitvi krunice, jest da je to monotono ponavljanje riječi što samo uspavljuje a ne potiče na djelovanje u konkretnom životu. I za potkrepu navode Isusove riječi: „Neće u kraljevstvo nebesko ući onaj koji samo govori: Gospodine, Gospodine, nego onaj koji vrši volju Oca moga koji je na nebesima“ (Mt 7, 21). Treba prihvatiti Gospodinovu uputu, ali iskrena molitva ne isključuje djelovanje nego do njega dovodi. Riječi bez konkretnog djelovanja bile bi devalvacija pobožnosti. Ali iskrene riječi iza kojih, po Marijinu primjeru, slijedi primjena u konkretnom životu, stvarno omogućuju „obilatiji silazak darova božanskog milosrđa“.

Marko BABIĆ

Prijestolje krunice

Po uzoru na srednjovjekovne igrokaze, koji su prigodno prikazivani na glavnim gradskim trgovima ispred mjesnih crkava, talijanski umjetnik Lorenzo Lotto (oko 1480.-1556.) često je oslikavao slične biblijske prizore kao scenske radnje. Za listopad smo odabrali njegovu sliku *Gospa od Krunice*, koju su naručili članovi bratvštine Gospine krunice i postavili je kao oltarnu palu u samostanskoj crkvi sv. Dominika u gradiću Cingoli u pokrajini Marke.

NEUOBIČAJENA OLTARNA PALA

Kao dekorativnu pozadinu scenskoga prikaza, Lotto je iza Gosпина prijestolja oslikao Drvo života s 15 slika medaljona obraslih grmolikim ružama.

Polukružno podijeljeni u tri reda po pet, medaljoni oslikavaju 15 otajstva krunice. Tako su vjernici, slikovito i bez čitanja, mogli razmatrati i moliti radosna, žalosna i slavna otajstva. Ako bismo, kao posebnost, izdvojili koji medaljon, onda bismo u 5. slavnom otajstvu zapazili neobičan umjetnikov vjernički izražaj u kojemu je prikazao kako Presv. Trojstvo kruni, okrenutu ledima prema vjernicima, Gospu za kraljicu neba i zemlje.

Glavni čin, koji se odvija ispred drvene konstrukcije s medaljonima i ružama, prema kršćanskoj ikonografiji, prikazuje Gospu na prijestolju s Isusom i svecima u okruženju. Dok se Gospa u plavo

haljini okreće prema lijevoj skupini molitelja, koju predvodi utemeljitelj dominikanskoga reda, goli Isus izmiče joj iz naručja i naginje se prema skupini koju predstavlja mjesni biskup.

U lijevoj skupini, klečeći raširenih ruku, sv. Dominik (+1221.) prihvaća krunicu kao Gospin dar. Suprotno od njega, na desnoj strani, također u klečećem stavu, mjesni biskup i zaštitnik Cingolija sv. Esuperanzio (5. st.) daruje Gospi maketu grada. Uz dva glavna aktera, prema zakonima sakralnih scena, nalaze se i drugi kršćanski sveci kao pratitelji prizora. Tako, uza sv. Dominika sv. Marija Magdalena s alabastrenom posudom i sv. Toma Akvinski podignuta kažiprsta (+1274.), dok je na suprotnoj strani, uz biskupa, sv. Klara Asiška s lji-ljanom (+1419.) i sv. Petar Mučenik (+1252.) s križem.

Po uzoru na marijanske procesije, ispod prijestolja dva anđelčića prosipaju ružine latice iz pletene košare, dok Ivan Krstitelj, prikazan kao gol dječak s križem, pokazuje na Isusa.

PRAVILA I UMJETNIKOVE IGRE

Iako je Lotto, oslikavajući igrokaz religiozne tematike, taj marijanski prizor postavio prema tradicionalnom scen-skome pravilu, koje nije dopuštalo slobodu izražaja, zahvaljujući pokretima glavnih likova, oživio je statičnost pojedinih cjelina. U prvoj skupini, u kojoj je Gospa na prijestolju s Isusom u naručju, uspio je, naginjući likove na suprotne strane, pogotovo pokretima ruku i pogledima prema prisutnim svecima, pomoću iluzionističke perspektive oživjeti glavni prizor u kojem Gospa daruje krunicu, a Isus prima maketu

grada. Zato se drugi prizor, dvojica svetaca u klečećem stavu uz Gospino prijestolje, pomoću izpruženih i raširenih ruku, upotpunjuju u zajedničku cjelinu. Zapravo, Gospa na prijestolju s Isusom u naručju, a sv. Dominik i sv. Esuperanzio uz prijestolje, tvore savršenu kružnu kompoziciju, oživljenu upravo nevedenim pokretima. Vjeran krutoj scenskoj postavi, Lotto je, uz dvojicu svetaca kao nositelje dramaturške radnje, doslovno ubacio u scenu još četiri svetačka lika koji se pojavljuju kao pratitelji. Tim skupinama moramo nadodati još jednu zasebnu cjelinu koja se nalazi ispod prijestolja, odnosno između dvaju glavnih svetaca. Iako dva anđelčića u društvu Ivana Krstitelja s košarom izvode dječju igru posipanja ružinih latica, njihova je pri-

stnost oživjela ozbiljnost odraslih likova u scenskom prizoru. Pogotovo kada desni anđelčić pruža ružu sv. Klari, drugi rasipa latice pod noge sv. Dominika, a sv. I. Krstitelj pokazuje prstom na Isusa kao Jaganjca Božjega.

JASNA RELIGIOZNA PORUKA

Možda je cjelokupna kompozicija koju je Lotto oslikao preopterećena zasebnim cjelinama i ukrasnim sastojcima, kao što je drvena konstrukcija s madaljonima i ružama koja zahvaća polovicu slike, zapravo zagušila glavnu ulogu scenskog prikaza. U mnoštvu medaljona, koji su također oslikani prizori, zahvaljujući različitim bojama kositimimiranih likova, osobito preko plavetnila Gospine haljine, Lotto je ipak postigao da vjernik kao gledatelj može shvatiti religioznu poruku nebeskog dara svete krunice. Kao slikar venecijanske tradicije, poznavajući firentinski i rimski način likovnog izražavanja, vjeran svom stilu i krutoj dramaturgiji, u tim prikazima odmaknuo se previše od renesansne jednostavnosti, umjetnički rečeno, i naklonio se manirističkoj ukočenosti. Oltarna pala Gospe od Krunice, ulje na platnu (246 x 384 cm), koju je L. Lotto naslikao g. 1539., kako piše na Gospino prijestolju (L.LOTTUS. MDXXXIX), ostala je u crkvi sv. Dominika u Cingoliju sve do g. 1970., kad je, radi očuvanja, prenesena u obližnju crkvu sv. Nikole, a zatim izložena u gradskoj pinakoteci. Restaurirana je u prigodi retrospektivne izložbe u čast L. Lotta g. 2011. u *Palazzo del Quirinale* u Rimu. Nakon izložbe vraćena je u crkvu sv. Dominika u Cingoliju.

Ante Branko PERIŠA

Obitelj - mjesto cjelovita odgoja

Bog nas zove imenom, a ljudi i prezime-nom. Na početku nove školske godine ne zaboravimo tko smo, što smo, koji smo razred, koja škola, koja obitelj i kojem narodu pripadamo. U Godini vjere, krstom obilježeni pomolimo se u potrazi za identitetom i prizovimo Gospu, da nam bude Odvjetnica i Zagovornica, da čuva našu vjeru i dom. „Obitelji, ostani to što jesi - osnovna i bitna stanica društva“ i neka te ne zbune nove ideologije koje, boreći se protiv diskriminacije, dovode u pitanje biološku zakonitost i Božje zakone, kao i opstanak obitelji kao takve.

U KORAK S VREMENOM

Vremena se mijenjaju. Crkva je uvijek suvremena, ali i tradicionalna i prilagodljiva vremenu i prostoru te zakonima života, jer je Božja. Ako neki njezini i zakažu, učinili su to zbog ljudske slabosti i nedostatka poniznosti. Stoga im ne zamjerimo, nego ih strpljivo podnosimo praštajući im, „a povrh svega - ljubav, što je sveza savršenstva“ (Kol 3, 14), koja još uvijek, uz Božji blagoslov i vjernost obećanju, drži brak, kao bitan i osnovni stup obitelji. U svjetlu novih strujanja u započetoj školskoj godini pitanje treba li nam zdravstveni odgoj samo bih izokrenula u: treba li nam zdrav odgoj, tko ga je dužan i sposoban

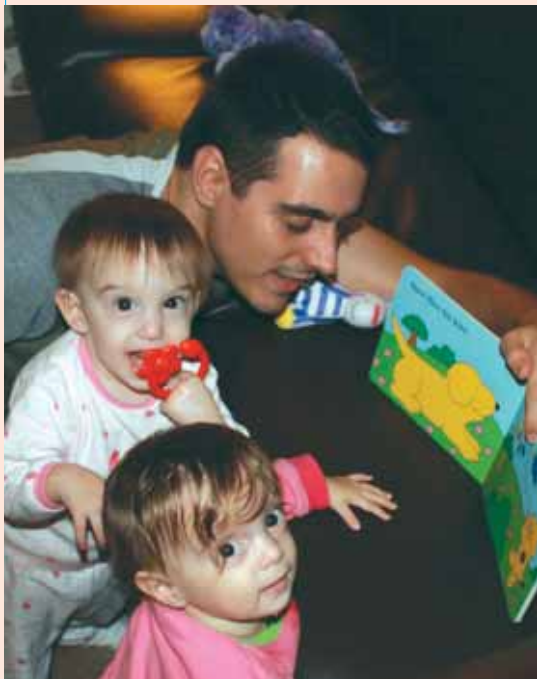
promicati i tko je za to obrazovan i sposoban?

Nekoć se župniku davalo ulje i vino, a danas... Trebamo jedni druge. Duhovnici će nas poučavati Evandjelju, a mi njima davati dio zarade ili pomoći raditi.

Danas svećenici proizvode ulje, osvajaju za to nagrade i grade crkve, a laici osnivaju molitvene zajednice okupljaju izgubljene ovce i traže pastire da ih vode.

DJECU RODITI I ODGOJITI

Pastire treba roditi i odgojiti, pozvati i formirati te moliti da ustraju. Djecu treba roditi i odgojiti, školovati, nahraniti i obući. Roditelji su često prezauzeti i zabrinuti zbog materijalnoga. Tu i tamo nađe se pokoja Marija, koja, sjedeći do nogu Isusovih, upija Božju riječ i vjeruje u Providnost. Nije poželjno biti previše preuzet, ali nam djecu neće odgajati škola mjesto nas. Prvi koraci, prve riječi, prve molitve upijaju se u obitelji. Neka

djeca nauče čitati i pisati prije škole, a škola im pomaže u naobrazbi, usvajanju gradiva i odrastanju, ali ne zamjenjuje roditelje. Roditelji su prvi odgojitelji. Bog im je dao taj divan dar. Nije lako odgajati. Danas pogotovo. Zato što ne postoji jedinstvenost u odgoju. U kući se uči jedno. U jednih je to u skladu s naukom Crkve, u drugih toga nema, a škola i svijet oko nas, zadojeni novim strujanjima, uče nešto treće. Stručnjaci kažu da je dosljednost i usuglašenost oca i majke, naravno i uz njihovu ljubav, neophodna sastojnica za zdravo odrastanje.

ŠKOLA ZA OBITELJ

42. Obiteljska ljetna škola odvijala se od 29. kolovoza do 1. rujna pod naslovom *Obitelj - mjesto cjelovitog odgoja* i okupila stotinjak sudionika. Roditelji, mala djeca, školarci i mladi, u četiri škole istovremeno su i interaktivno sudjelovali u radu škole: slušali predavanja, molili, pjevali, postavljali pitanja, iznosili svjedočanstva, sudjelovali u radionicama. Djeca i mladi pripremili su i priredbu pod vodstvom časne sestre i animatora. Ima roditelja koji trajno uče zajedno s djecom i traže načina kako da im pomognu u odrastanju. Škola je upravo namijenjena takvima.

IMA LI JOŠ UVIJEK TABU TEMA

U obitelji se roditelji brinu za dobro svoje djece, za hranu, odijelo, školovanje, odgoj... U nekim obiteljima razgovara se, malo više ili manje, međusobno i s Bogom. Prakticira se obiteljska molitva, što se na Obiteljskoj školi pokazalo neophodnim za zdrav život kršćanske obitelji. Razgovara se o

raznim temama, ali još uvijek postoje tabu teme, kao što su spolnost i smrt. U obiteljima u kojima su roditelji odrasli, govor o spolnosti bio je stran i oskudan. Ni današnji roditelji nisu o tome rječitiji. Neki vjeruju da će to djeca naučiti u školi kroz zdravstveni odgoj i tako olakšati roditeljima. Upitno je što će sve djeca čuti i kako će se u tome snaći. Ako u obiteljima nisu dobila osnovne smjernice, može biti pogubno. Neki pak vjeruju da su svojoj djeci kroz vjerski odgoj dali valjane temelje i da će u školi djecu odgajati primjereno načelima vjere te da im nikakva nova ideologija ne može naškoditi. Ima i roditelja budnih, svjesnih i savjesnih, koji su proučili i sadržaj i izvor ponudena zdravstvenog odgoja i s pravom prosvjeduju u obranu svoje djece.

GOSPE, POMOZI

Boriti nam se i u ovom vremenu pomoći djeci da u Svjetlu vjere pronađu pravi put, zaključili su roditelji. Jedan bračni par svjedočio je kako se u njihovoj obitelji svaku večer moli krunica, televizijske serije svedene su na najmanje, ali se čitaju knjige i životopisi svetaca. I takvi ljudi žive i djeluju među nama i dokazuju da se to može. Gospe, majko naša, Kraljice i Odvjetnice naroda hrvatskoga, svrni svoje oči na nas danas i svaki dan da tijekom nove školske godine uz knjigu ne zaboravimo molitvu. Divna je prilika da kroz listopad obnovimo i molitvu krunice u obiteljima, a bit će što Bog da. Gospe naša, pomози nam da prvo ugodimo Bogu, a jedni drugima po redu „kao što dolikuje u Gospodinu“ (Kol 3, 18).

Danijela DE MICHELI VITTURI

Diljem kugle zemaljske, Duh Božji stalno čini "divna djela". Kako na početku za stvaranja, tako i u novije doba, posvuda, i u našem hrvatskom narodu. One u redovničkim zajednicama prepoznaju se po odijelu, a u svjetovnim institutima jedino po ponašanju. Prve su djevojke koje prihvaćaju Marijin poziv i žive u samostanu, a druge ostaju u svijetu. I jedne i druge svojim životom i radom svjedoče Isusovu nazočnost u današnjem svijetu. Jedan je od takvih dragulja u kruni Kraljice Hrvata izvorna hrvatska redovnička *Družba sestara Kraljice svijeta*.

OD ZAMISLI DO OSTVARENJA

Sestre Kraljice svijeta utemeljuje isusovac o. Ivan Jäger (+1988.). Nakon svećeničkog ređenja poglavari mu povjeravaju službe odgojitelja, voditelja duhovnih vježbi i pučkog misionara. Čovjek molitve i apostolskog žara ističe se u ljubavi i pobožnosti prema Presv. Srcu Isusovu i bl. Djevičici Mariji. Vođen zamislima bl. Ivana Merza o konkretnim potrebama Crkve, čini mu se nužnim da se i on uključi u apostolat izvan samostanskih zdanja. Želeći pripomoći u duhovnoj obnovi domovinske Crkve, daje se na održavanje pučkih misija po župama. Ide tako i propovijeda diljem Hrvatske te zamjećuje duhovnu pustoš hrvatskih obitelji. Vidi da brojne župe nemaju svojih župnika i da je malo svećenika za vjerničke potrebe. Osim toga, u susretu sa svećenicima upoznaje njihov često težak, osamljenički život po župama. Potaknut Duhom Božjim, zajedno s Anom Veselić, daje se na osnivanje

nove ženske redovničke zajednice koja svoje sposobnosti i snage posvećuje pomaganju u župskom apostolatu. Tako upravo prije 50 godina, 6. listopada 1963. u Turnju nedaleko od Zadra nastaje klica današnje Družbe sestara Kraljice svijeta. Prve tri djevojke dolaze iz Zatona kraj Nina, a za njima kreću mnoge. Očito im je novost u Crkvi u doba održavanja II. vatikanskog sabora pravi izazov. Budući da nova redovnička zajednica nastaje na području Zadarske nadbiskupije, njezino postojanje 11. veljače 1966. odobrava ondašnji nadb. Mate Garković (+1968.). Pred Božić g. 1981. Kongregacija za redovnike i svjetovne ustanove potvrđuje novu redovničku zajednicu. Istom odredbom ovlašćuje zagrebačkog nadb. Franju Kuharića (+2002.) da kanonski uzdigne i proglasi Družbu sestara Kraljice svijeta. On to i čini 2. veljače 1982. u Zagrebačkoj Dubravi, u ondašnjoj sestarskoj kući matiči. Prva skupina sestara polaže u toj prigodi i svoje doživotne zavjete.

MARIJANSKI DUH

Družba sestara Kraljice svijeta marijanskog je nadahnuća, što lako uočava i po nadnevcima koji su zajednici osobito važni. A kud bi sestre bez svoje Gospe, koja ih najbolje može naučiti kako se Isusa pravo ljubi i u bližnjemu njemu služi?! Na blagdan Gospe Lurdske, koje medaljicu sve sestre nose, odobrena je njihova zajednica. Svoju nebesku zaštitnicu Družba slavi 22. kolovoza, na osminu Velike Gospe, na blagdan bl. Djevice Marije Kraljice, što je zapravo blagdan Kraljice svijeta, kad obično sestre polažu svoje redovničke zavjete. Na blagdan Prikazanja Gospodinova u Hramu, 2. veljače 1982., Družba dobiva iz Rima potvrdu da mogu polagati doživotne redovničke zavjete.

Želeći ostvariti geslo Družbe "Da se u nama i po nama proslavi Bog", sestre su pozvane na apostolat molitve i rad među vjernicima. Svoje posvećenje uglavnom ostvaruju baveći se župnim apostolatom, što je zapravo i njihova karizma. Pomažu tako u radu po župama, osobito poučavajući mlade u vjeronauku. Aktivne su i u vođenju biblijskih i liturgijskih skupina, u organiziranju duhovnih obnova za djevojke, u radu oko posvećenja obitelji, kao i u zauzimanju za siromašne i nemoćne.

UDRUGA ZA VJERNIKE

Pola stoljeća nakon početka, svoje kuće sestre Kraljice svijeta imaju u Zagrebačkoj Dubravi, Botincu, Velikoj Gorici, Pakracu, Višnjevcu kraj Osijeka, Tovarniku i Splitu. Uglavnom rade kao pastoralne suradnice i vjeroučiteljice u župama i školama. Sestre utemeljuju *Udrugu Prijatelja blagoslova Marije, Kraljice svijeta*, sa sjedištem u kući Družbe, Šetalište F. Lučića 23, 10410 Velika Gorica. Njezinim članom može postati svaki katolik koji prihvaća statut i ispunja pristupnicu. Članovi surađuju sa sestrama u molitvi i apostolatu, sudjeluju u promicanju karizme družbe, svetkuju nedjelju kao dan Gospodnji, posjećuju bolesne, nemoćne i napuštenu djecu, mole za obitelji i duhovna zvanja. U 21 sat mole *Ispovijest vjere Hrvatâ katolika*, a svoju zaštitnicu Mariju, Kraljicu svijeta, časte moleći kronicu. Svaki 22. dan u mjesecu posvećuju sabranosti i molitvi. Nek ih Marija prati svojim zagovorom da i druge privode Isusu!

Kamenko JOLIĆ

Krunica nas ozdravlja

Dvojica mladića iz zajednice *Cenacolo* u Šarengradu, Davor iz Mostara i Pavao iz Slovačke, pohodili su nedavno slavenskobrodsko svetište Gospe Brze pomoći. Obojica su se približila 30. godini. Sa sobom su donijeli knjige, slike i mnoge druge nabožne predmete, od kojih brojne i sami izrađuju i nude na prodaju. Tako doprinose za svoje uzdržavanje, a u Zajednici su kako bi se izliječili od ovisnosti u koju su upali. U tome im uvelike pripomaže molitva, posebno Gospina krunica. O tome smo s njima razgovarali:

- *Pavle, otkad ste Vi u zajednici?*

- Već 15 mjeseci.

- *Kad je počela Vaša stranputica?*

- Iako je moja obitelj kršćanska, osobito se u tome ističe majka, ja sam se bio udaljio od Crkve. U osnovnoj školi počeo sam s marihuanom, a u srednjoj došao u doticaj s tvrdom drogom. S nekim predasima, punih 14 godina živio sam u tom paklu. Pokušao sam nekoliko puta samoubojstvo i završavao na psihijatriji, jednom sam čak cijelu godinu na njoj proboravio. Nakon izlaska, opet bih se vraćao na staro. Upao sam u taj vrtlog zla iz kojega se više nisam znao izvuci. Problemi su se gomilali, dugovi bivali sve veći i još puno toga... Jedini izlaz bio je zatvor, ulica ili ulazak u Zajednicu.

- *A kako se to odrazilo na braću i sestre?*

- Imam sestru, i to blizanku! Ona je vrlo teško podnosila takav način moga

života. Voljela me je i bila nesretna. Sve je pokušavala kako bi me odvratila od tog zla i moje propasti. Doznala je za Cenacolo i na neki me način pogurala da idem na liječenje. I sad me brižno prati molitvom i svakom vrstom podrške na tom putu, kao i cijela moja obitelj.

- *Što Vam znači krunica?*

- Do Zajednice nije mi značila ništa jer za nju nisam ni znao. Upoznao sam je u Zajednici. U početku mi je zvučila mehanički, molitva ponavljanja. No, sada dok molim, osjećam da krunica i te kako ima smisla. U pojedine njezine desetice stavljam sve probleme svoje i cijele Zajednice. Uzdám se u pomoć te molitve. Iako sam ondje kratko, blagotvornost molitve krunice djeluje kao melem na moje mnoge rane.

- *Odete li u koje Gospino svetište?*

- Vrlo rado! Gospa je moja druga majka. Svako svetište ima svoje poseb-

nosti i uvijek u njemu doživim nešto novo, duši korisno, a i tijelu. Svojim svjedočenjima ukazujemo na strahote posljedica droge, koja uništava mnoge mlade živote. Nastojimo primjerom promjene svojih života pokazati da se isplati živjeti s Isusom i Marijom. U njihovoj prisutnosti, sve krize, koje su neizostavni dio obrata, lakše se podnose. Kršćanska vjera svjetlo je u svakoj našoj životnoj tmini.

- *U kojim ste svetištima sve bili?*

- Relativno sam kratko u Hrvatskoj. Bio sam u Zagrebu kod Majke Božje od Kamenitih vrata, u Mariji Bistrici, Međugorju i, evo, sada, prvi put, u Slavonском Brodu kod Gospe Brze pomoći.

- *Vi ste poput sv. Pavla našli svoja "vrata vjere" na domak Damaska...*

- Da, i zahvaljujem Bogu i Gospinu zagovoru na tom velikom daru. Oči moje duše su progledale. Sada trebam ustrajati, da nikakve sjene, magle, ni mreže, ponovo ne poremete taj darovani vid koji sam zadobio.

- *Što je Vas, Davore, konačno pokrenulo na liječenje?*

- Pao sam i dotaknuo dno. Nisam više vidio izlaza ni smisla. Sva su mi se vrata zatvarala - od strane prijatelja, djevojke, obitelji... Počeli su problemi sa zakonom: potjernice, uhićenja, sudovi... Nisam više imao snage nositi se s takvim paklenim životom. Uz pomoć obitelji, smogao sam nekako snage za veliki korak u obraćenju. Roditelji su mi govorili: "Ako, češ na liječenje biti ćemo ti na pomoći, ako ne, možeš ići."

- *I krenuli ste?!*

- Nije bilo druge! U Zajednici sam tri godine. Obitelj mi je velika potpora. Rad

i redovita molitva na me djeluju ozdravljujuće iz dana u dan.

- *Vidim krunicu u Vašoj ruci...*

- Ona je stalno uz mene. To je moja sigurnost. Nije tako bilo u početku. Sjećam se, kao dijete, svaku večer molila se krunica u našoj obitelji s bakom i djedom. A kada sam u Zajednicu ušao i čuo da se moli tri puta dnevno, rekao sam: "Pa, jeste li vi ljudi?! Do jučer sam se drogirao, a sad na koljenima moliti. Ma, što je vama!" Bilo mi je to teško prihvatiti, jer sam došao iz sasvim suprotnog svijeta u svijet molitve i uredna kršćanskog života. Jednostavno, nisam živio te momente nikako, misleći da od tog nabranjanja Zdravomarija nema koristi i da su to prazne riječi. No, s vremenom je za molitve u mene ulazio mir. Stvari su se polako slagale i dobivao sam snagu da sve više molim. Poseban mir i radost unosi mi u srce svako jutarnje klanjanje u tišini. Već u pet ujutro mi smo na koljenima pred Gospodinom. I tada molim krunicu.

- *A kako na Vas djeluje zajednička molitva?*

- U tim trenucima osjeti se snaga Zajednice koja te nosi. Svi smo u jednom čamcu koji plovi istim morem i k istom cilju. Prvu krunicu molimo prije posla, drugu na poslu, a treću nakon posla. Na žalost, radio sam puno lošeg u životu, ali moleći krunicu, uvjerio sam se da je Božje milosrđe veliko i otkrio da me Bog i ovakva ljubi. Tà, nije krunica samo puko nabranjanje Zdravomarija! Kad čovjek kroz to vrijeme mislima uroni u molitvu, jednostavno osjeća kako ozdravljuje. Dragi Gospa obilno uzvraća milostima. Snaga njezina zagovora kod Isusa, čuda čini.

Nedjeljka ANDRIĆ-NOVINČIĆ

Što bi tek bilo...

Romeo bi nas uvijek pozivao na molitvu. Okupljali bismo se oko stola i zajedno molili. Išlo je tako sve do jednog dana kad je na njegov poziv jedno od djece učinilo:

- Ah!

A drugo dodalo:

- Moramo li baš?!

- Ne moramo! - bez imalo razmišljanja izletjelo mi je i tako tog dana zajedničke molitve u obitelji nije ni bilo. Kao što smo je lako preskočili toga prvog dana, tako smo još lakše i slijedećega, pa onda i trećega, samo što nas tada Romeo na nju nije više ni pozivao. To je ono, davno rečeno: nešto je najteže prvi put u životu učiniti ili propustiti, a onda kola lako idu nizbrdo! Preskočili smo zajedničku molitvu u obitelji mirne savjesti i ne spominjući se da smo je nekoć imali. Opustili smo se. Nikakve obveze. Tà sve je išlo svojim tijekom. Bilo nam je dobro i lijepo. I darove koje nam je Gospodin udjeljivao i sva dobročinstva koja nam je činio pripisivali smo svojoj pameti, kao i svojoj snalažljivosti i inteligenciji. Bili smo puni samih sebe. Kao i prvi ljudi u vrtu zemaljskom. Sve je bilo ja, ja, ja, pa opet ja! Sama ja-ja! Sve je bilo dostupno, sve na dohvat ruke! Ja mogu! Ja hoću! Ja znam! Ne treba mi nitko drugi! Ja sam pošten čovjek! Nisam ja kao on! Nisam ja kao oni! Mi smo drukčiji od njih... Ja...

- Hoćeš li doći k nama, da zajedno molimo? - pitala me susjeda iz kuće koja dosad nije poznavala Boga, ali su se, pritisnuti nevoljom, okrenuli. Njihova je kuća postala tako i kuća molitve. Meni, kojoj se baš nisu sviđali takvi nagli obrati, nekako se nije dalo baš sada moliti pa sam rekla:

- Oprosti, ne bih sada!

- Nego kada? - pitala me susjeda.

- Kako kada?

- Ako ne bi sada?

- Drugi put!

- A kad je taj drugi put?

- Sada ne! Ne mogu! Ne da mi se! Ne bih sada!

Na tome je ostalo! Više me nije ni pozivala, iako je k njima u njihovu kuću dolazilo dosta svijeta na molitvu.

Dolazili su i naši susjedi, svi osim nas. Usprkos poteškoćama i mucu, u njihovoj kući nešto se lijepo događalo. Imali su nešto što ja nisam imala i na tome "nečemu" bila sam im zavidna.

Ne znam zašto sam toga dana spremila fin blagdanski ručak, prostrla stol i napravila u običan dan tjedna sve kao da je slavlje. Zaista ne znam zašto, ali sam tako učinila. Čim su zaklapali tanjuri, sjetila se cijela moja obitelj oko stola. Zauzeo je svatko svoje mjesto. Stigao je i Romeo. I dok su se djeca žalila da požurimo, da umiru od gladi, Romeo je - skupio naše tanjure sa stola. Gledali smo čudeći se.

- Jesi li ti normalan? Mi... - skočila sam.

- Nešto smo zaboravili! - odgovorio je.

- Što?

- Sjetite se...

- On se igra kviza, a mi umiremo od gladi.

- Daj da jedemo, pa nam onda postavljaj pitanja.

- Ja sam gladan.

- Čovječe, daj mi jesti! - prštali su komentari.

- A molitva?

- Ma tko će sada moliti?! - čuju se uzdasi sa svih strana.

- Tko će sada jesti?! Vidite kako se žestoko borimo za hranu, kako tijelo traži, a molitvu smo lako i brzo odbacili. Bez ikakve bune! A i duh je gladan. Što mislite, ne bi li u Godini vjere trebalo vratiti i molitvu u naš dom?! Što će nam ostati od Godine vjere, ako nećemo nešto konkretno poduzeti? Poznato je da bez molitve nema vjere, a bez vjere nema ni molitve!

Sagnuli smo glave u znak odobravanja, a onda se čuo šapat:

- Hoćemo li?

Tiho i pokornički potekla je iz naših usta molitva. Najprije molba za oprostjenje što smo molitvu onako olako i brzo napustili i zapustili... Molili smo, molili pa onda jeli. I tako odlučili nastaviti svake večeri. Osobito Gospinu krunicu, u kojoj smo se izmjenjivali za svaku deseticu drugo da predmoli.

Navečer smo otišli k susjedima, ali su nam oni rekli da su se u njih stvari sredile i da oni - više ne mole, ali, kad smo već došli, da možemo zajedno izmoliti krunicu.

Ubrzo su nas pritisnule muke i tegobe. No, upornom i redovitom svagdanjom zajedničkom moltvom uspijevali smo sve to sretno prebroditi. Ono nekadašnje "Ne bismo sada!" - nije se više čulo iz naših usta. Naprotiv, držali smo se onoga što je rekla Emanuela: "Što bi tek bilo da ne molimo?!"

R. T.

Gorska otajstva

Sjedim na suncu

Na gorskom vrhuncu,

Okružen tisinom,

Opijen visinom

I prebirem zrnca

Gospine krunice.

Blješte na suncu

Na gorskom vrhuncu

Kao perle biserne,

Male sedefne kuglice

Kao nebeske zvjezdice.

Zdravko ŠILUĆ

Neka zavlada Tvoje Srce

„Sveta Marijo, moja Majko nebeska, Tvoj sam, drži me za ruku čvrsto i vodi me da nikada ne zalutam.” To je vapaj koji je zapisao mladi svećenik, mučenik i novi blaženik Miroslav Bulešić u svomu duhovnom dnevniku na početku bremenitih i krvavih godina II. svjetskog rata, 13. svibnja 1942. godine. I Majka Isusova zaista ga povede pravim putem. Nadalje, „Oče, budi volja Tvoja”, riječi su Isusove koje su bile geslo za njegovu Mladu misu. Gospodin ga je odabrao za sebe, a, po uzoru na Mariju, spremno se odazvao: „Neka mi bude po riječi Tvojjoj!” To ukazuju da ništa nije slučajno, da za sve postoji razlog i sve ima svoj smisao u kratku, ali plodonosnu životu hrvatskoga novog blaženika. Svevišnji postavlja sve na svoje mjesto kako je pravo i spasonosno za sve nas. I kad je počinjeno veliko zlo na nevinu čovjeku, okrene tijek zbivanja na dobro i korist svima. Stoga nije slučajno da u Godini vjere i ulaska u “novu” europsku zajednicu naroda doživljavamo ponos, čast i radost da smo izravni svjedoci svečanosti proglašenja novoga blaženika 28. rujna 2013. u pulskoj areni.

SPASONOSAN TRENUTAK

Krasan mladi svećenik, bl. Miroslav, izražajne tjelesne i duhovne ljepote i snage, čestit, neustrašiv i nesalomljiv u obrani vječne istine i kršćanskih vrijednosti, ideala i Božjega zakona, podsjeća na dragocjen biser koji kao da je kanuo

iz dubine Božjeg oka na tlo voljenoga istarskog zavičaja Hrvatske domovine u najpotrebnijem trenutku. Živimo u doba izokrenutih životnih vrijednosti i općega javnog ignoriranja, omalovažavanja, ismijavanja i zatiranja istine i pravde. Stoga je ovo spasonosan trenutak kad slavimo Boga u blaženiku koji je u sinovskoj odanosti Ocu, svoj život mučenički položio kao žrtveni jaganjac. Poput njega, pozvani smo i mi zastupati Božji zakon i braniti kršćanske vrijednosti u svakidašnjim našim životnim poteškoćama: onda kada se zalažemo za ustavnu definiciju braka kao zajednice žene i muškarca, ili kad se protivimo uvođenju neprimjerena i izopačena (ne)zdravstvenog odgoja za našu djecu i mlade u školama, ili kad se borimo za pravo na priziv savjesti pri obavljanju svoga posla, ili kad se protivimo manipulacijama ljudskim životima kod medicinski potpomognute oplodnje i slično. Novi blaženik svjetionik nam je i putokaz u vremenu maglovitih zaostataka pogubnih utjecaja bezbožnoga i agresivnog komunizma, kojega je žrtva i sam bio. Živimo u vremenu ništa više humanije-ga ni manje pogubna liberalizma koji se uznosi i kiti pseudoznanošću i prividom demokracije kao i lažnih sloboda. S bl. Mirom vrijedi zavapiti u ime cijeloga hrvatskog naroda: „Sveta Marijo, Majko naša nebeska, Tvoji smo, drži nas za ruku čvrsto i vodi nas da nikada ne zalutam.”

OD ČABRUNIĆA DO LANIŠĆA

Bl. M. Bulešić rođen je 13. svibnja 1920. u istarskom mjestancu Čabrunići, župa Svetvinčenat. Potječe od skromnih, vrijednih i poštenih ljudi, vjernih i odanih

Bogu i svome hrvatskom narodu i domovini, od požrtvovnih roditelja. Uz oca Mihu i majku Luciju, odrastao je i uz tri sestre: Mariju, Luciju, Zoru i brata Josipa. Znakovito je da je rođen na dan prvog ukazanja Gospe u Fatimi 13. svibnja, te će tako s Gospom i njezinim proročanskim porukama iz g. 1917. biti povezan cijeli njegov životni put koji je, iako od samih 27 godina, obilovao bogatstvom plodova s Božje njive. U katoličkom i hrvatskom ozračju u obitelji je naučio prve molitve iz molitvenika biskupa J. Dobrile „Oče, budi volja Tvoja”, koji je imala svaka hrvatska, vjernička obitelj u Istri. Odlazio je na školovanje u svijet i vraćao se u vrijeme ljetnog odmora iz Kopra, iz Rima te pomagao roditeljima u poljodjelskim radovima. Opredijelivši se za Kristov put u opakim i opasnim godinama II. svjetskog rata i poraća, novi blaženik zapisat će u svome duhovnom dnevniku na blagdan Gospe Bezgrešne 8. prosinca 1942.

posvetu svega sebe Isusovoj Majci. Oslonjen na nju, pouzdan u njezinu majčinsku ljubav i moćan zagovor, mogao je stoga odvažno reći u propovijedi za Božić g. 1944. u Baderni: ”Ničega se ne bojim, jer znam da činim u svemu svoju dužnost i miran sam pred Bogom i pred ljudima... Bez straha ću svakome kazati što je pošteno i ono što nije pošteno. Prema tim ću načelima uvijek živjeti.” No, upravo je to nekima smetalo.

Ubijen je ubodima noža u grlo iz mržnje prema vjeri i Bogu upravo u vrijeme slavljenja svete Krizme u Lanišću, 24. kolovoza 1947. Tako je postao zaštitnikom krizmanika, a još su živi krizmanici, svjedoci tih tužnih i strašnih zbivanja. Pod prijetnjom batina i smrti, organizirana i razularena šačica “narodne omladine” uspjela je spriječiti dijeljenje svete Potvrde u Buzetu, ali ne i u Lanišću. Naoružani kolcima, kamenjem i nožima pokušali su na silu provaliti u crkvu kroz straže roditelja i kumova krizmanika. Kako nisu uspjeli u svom naumu, upali su poslije sv. mise u župni stan i pretukli mons. Jakova Ukmara, djelatelja svete Potvrde, a bl. Miroslava mučili su i zaklali. Vlasti nisu dopustile da se pokojnikovo tijelo položi u grob u rodnoj župi, nego ostaje u laniškom groblju do 13. svibnja 1958., kad su njegovih tjelesni ostaci preneseni u rodnu župu Svetvinčenat. Za to se žarko molila, pa je to i dočekala njegova majka. Od g. 2003. počivaju u župnoj crkvi Navještenja Marijina u Svetvinčentu. Mnogi mu se utječu za zagovorom u svojim potrebama.

Neka zavlada Tvoje Srce, Majko Marijo, u srcima svih ljudi! (M. Bulešić)

Vinka TOKIĆ BURLO

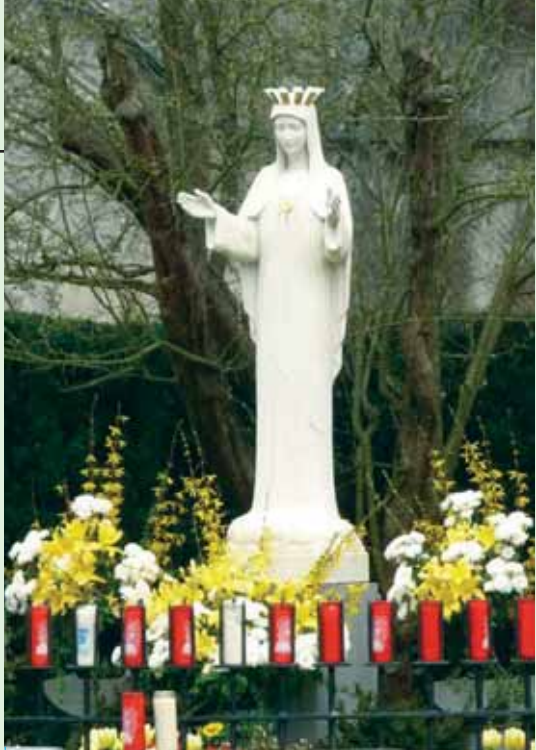

Gospa "zlatna srca"

Beauraing je tiho belgijsko seoce na granici s Francuskom. Ondje se 29. studenoga 1932. Gospa ukazuje braći Albertu (11 godina), Gilberti (13 godina) i Fernandi (15 godina) Voisin i sestrama Andreini (14 godina) i Gilberti (9 godina) Degeimbre. Te večeri tata šalje Alberta i Fernandu pred Gilbertu koja ima izići iz škole, da je ne bude strah. Oni pozivaju i sestre Degeimbre, da im prave društvo. Idući onako, u svom nestašluku zabavljaju se kucajući na vrata kuda prolaze i otvaraju tako vrata trgovinice stare gđe Marije, koja na to izlazi na ulicu mrlmljajući.

PRVO UKAZANJE

Već je noć. Oko 18, 30. Albert trčkara prvi, zvoni na brojna vrata, kuca, okreće se natrag prema djevojčicama. Najednom ponad stabala ugleda neki svijetli lik. "Gledajte, Gospa šeta po stablima!", poviče. Budući da je poznat kao vragoljan, sestra mu Fernanda odgovara na to odmah oštro a da se pritom i ne okrene: "Šuti, možda se radi o svjetlima kakva automobila koji prolazi!" No, Albert je uporan. Kad se djevojčice okrenu, ugledaju sjajan lik mlade žene, sklopljenih ruku, odjevene u bijelu dugu haljinu modrih preljeva. Od glave, pokrivene koprenom, idu svijetle zrake koje kao da tvore neku krunu. Djeca zovu časnu sestru vrataricu, ali ona ne vidi ništa, dok Gilberta, koja upravo u tom trenutku izlazi, vidi Gospu.

Gornja crkva Gospina svetišta u Beauraingu, u belgijskoj provinciji Namur, uzdignuta je 22. kolovoza 2013. na naslov bazilike. Proglasio je to namursko-luksemburški biskup R. Vancottem za misnog slavlja na blagdan Marije Kraljice, koje je predvodio u sklopu godišnjega međunarodnog hodočašća i završnog slavlja 80. obljetnice Gospinih ukazanja na tom mjestu.

Sva uzbuđena, djeca trče kući. Mala Gilberta, ostaje zadnja. Posrće i pada. Četvero starijih vraće se natrag da joj pomognu. Prikaza je još ondje, sva sjajna. Kad dolaze kući, pripovijedaju da su vidjeli Gospu. Kako se već moglo pretpostaviti, to im nitko ne vjeruje. Tata Voisin, pače, svojima prijeti da će ih tući budu li nešto takvo pripovijedali. Međutim, Ferdinanda, najstarija,

odgovora na to postojano: "Tata, mi smo vidjeli Gospu. Ti možeš mene istući ako hoćeš, ali ja ti ponovno tvrdim da smo vidjeli Gospu." Otac ih na to šalje u postelju bez večere. Mama male Gilberte, žena jaka i odlučna, kažnjava djevojčicu ne dopuštajući joj da spava s njome u istoj postelji, što je inače njezina povlastica.

OSTALA UKAZANJA

Sljedeće večeri, oboružani štapima, roditelji prate svoju djecu da pretraže vrt časnih sestara i otkriju moguća plašila koja bi netko mogao namjestiti da preplaši djecu. Nakon što dolaze do vrata vrta, djeca ponovno vide Gospu, svu sjajnu, koja se smješi kao i večer ranije. Vijest o tome brzo se širi i stvara neizmjernu zbuđenost u roditeljima, koji ne znaju kako izbiti svojoj djeci iz glava ono što jednostavno drže da je fikcija. Ne vrijede ni laskave riječi niti prijetnje.

Ukazanja slijede gotovo svakog dana, sve do 3. siječnja 1933. Usve 33 puta. Svake večeri, u 18, 30 petero djece ide pred vrtni ulaz, a slijedi ih mnoštvo. Čim dolaze, započinju moliti krunicu i, kako nadolazi Prikaza, padaju na koljena, a njihov glas poprima posebno obilježje, postaje jasniji i zvonkiji. Liječnici na njima izvode neke pokuse: štipaju ih, badaju vrhom nožića, pale žigice pod njihovim prstima, ali se djeca ne obaziru.

ŠTO JE GOSPA REKLA

Ukazanjima u Beauraingu teško je napisati neku posebnu poruku. Može se reći da su nastavak najbližih ukazanja, posebno onih u Lurdu i Fatimi. Gospa

se za posljednjeg ukazanja, 3. siječnja 1933. predstavlja kao "Majka Božja i Kraljica Neba", Neoskvrnjena. Pokazuje svoje sjajno srce koje isijava svjetlosne zrake. Čini se kao da je od zlata, pa je djeca zato nazivaju "Gospom zlatna srca". Traži da joj ondje sagrađe kapelu i na mjesto ukazanja dolaze hodočasteći. "Molite, mnogo molite!", uporno im ponavlja Gospa. Obecaže da će obraćati grešnike.

Biskup Namura André-Marie Charue dopušta 2. veljače 1943. štovanje Gospe od Beaurainga. U listopadu g. 1945. blagoslivlje prvi njezin kip, a 2. srpnja 1949. ukazanjima priznaje nadnaravni značaj. U međuvremenu se ondje g. 1947. postavlja kamen temeljac za kapelu, zamišljenu kao prostrana apsida otvorena prema vrtu ukazanjâ i s točnom marijanskom simbolikom. Ispred kapele je kripta, a od g. 1968. nad njom se diže prostrana crkva, koja može primiti više od pet tisuća osoba, ali sredina, u kojoj su se zbila ukazanja, ostaje neizmijenjena. Posljednjih godina Beauraing se, kao i nedaleki Banneux, potvrđuje kao važno belgijsko svetište i okupljalište hodočasnika iz svih naroda. Hodočasničko prihvatilište i pobožna slavlja pomažu ondje da jednostavne rečenice Gospinih poruka prodru u dušu te potiču na razmatranje i molitvu.

Nekoliko desetljeća nakon ukazanjâ, Fernanda i Andreina, najstarije od vidjelaca, odlaze na drugi svijet. Ostalih troje ne izabiru duhovni poziv kako brojni očekuju, nego zasnivaju brak i imaju višečlanu sretnu obitelj.

Petar LUBINA

Naviještanje evanđelja - trajna zadaća Crkve

Iz prigodne Poruke pape Franje za ovogodišnji Svjetski misijski dan donosi-mo dijelove kojima smo dodali nakane, a sve to može dobro doći za kratke uvode u pojedina otajstva krunice.

1. ANĐELOV NAVJEŠTAJ MARIJI

Andeo reče: "Ne boj se, Marijo, jer si našla milost kod Boga. Evo 'ti ćeš začeti i roditi Sina' komu ćeš nadjenuti ime Isus. On će biti velik i zvat će se Sin Previšnjega. Gopodin Bog dat će mu prijestolje Davida, oca njegova. On će vladati kućom Jakovljevom do vijeka. I kraljevstvo njegovo neće imati svršetka."

(Lk 1, 30-33)

Vjera je dragocjen dar Boga, koji otvara naša srca da ga možemo upoznati i ljubiti. On želi ući u odnos s nama i učiniti nas dionicima samoga svoga života te naš život učiniti smislenijim, boljim, ljepšim. Bog nas ljubi! Međutim, vjera treba biti prihvaćena, a to znači da traži naš osobni odgovor, hrabrost da se uzdamo u Boga, da živimo njegovu ljubav i budemo zahvalni za njegovu beskrajno milosrđe.

Dok razmatramo o anđelovu navještanju Mariji, molimo za one koji kažu da su vjernici kršćani: svoju vjeru neka istinski žive te i sami tako postanu nositelji Kristove Radosne vijesti.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu

2. MARIJINO POHOĐENJE ELIZABETI

U one dane Marija se žurno zaputi u planinski kraj prema jednom gradu Judinu. Ude u kuću Zaharijinu i pozdravi Elizabetu. Čim Elizabeta ču Marijin pozdrav, zaigra dijete u njezinoj utrobi, i Elizabeta se napuni Dubom Svetim. (Lk 1, 39-41)

Vjera je dar koji nije pridržan malobroj-nima, nego se nudi obilno. Svi bi morali uzmoći iskusiti radost da ih Bog ljubi, radost spasenja! To je dar koji se ne može zadržati samo za sebe, nego ga treba dijeliti s drugima. Ako ga želimo zadržati samo za sebe, postat ćemo izo-lirani, neplodni i bolesni kršćani. Naviještanje evanđelja sastavni je dio Kristova učenitva i trajna zadaća koja pokreće život Crkve.

Dok razmatramo o Marijinu pohođenju Elizabeti, molimo za svećenike, redovni-ke i vjernike laike koji su napustili svoje zemlje da bi pronosili evanđelje u druge krajeve i kulture, da u toj zadaći do kraja vjerno izdrže.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu

3. MARIJA RAĐA ISUSA

Dok su tu bili, njoj dode vrijeme da rodi. I rodi sina svoga, prvorođenca, te ga povije u pelenice i položi u jase, jer u gostionici nije bilo mjesta za njih.

(Lk 2, 6-7)

Godina vjere, pedeset godina od početa II. vatikanskog sabora, predstavlja poticaj čitavoj Crkvi na novu svijest o njezinoj prisutnosti u suvremenom svijetu i njezinu poslanju među narodima i nacijama. Misionarstvo nije nešto što bi se ticalo samo zemljopisnih područja,

nego se ono tiče i narodâ, kulturâ i pojedinih osoba, upravo zato što se "granice" vjere ne protežu samo kroz srce svakog muškarca i žene.

Dok razmatramo o Isusovu rođenju, molimo za sve krštenike: da budemo stalno svjesni kako smo pozvani ići putovima svijeta, ispovijedati i svjedočiti svoju vjeru u Krista i tako postati navjesticitelji njegova evanđelja.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu

4. PRIKAZANJE ISUSA U HRAMU

Kad je prošlo i vrijeme njihova čišćenja, prema Mojsijevu zakonu, donesoše ga u Jeruzalem da ga prikažu Gospodinu, kako je pisano u Zakonu Gospodnjem: "Svako muško prvorođenče neka se posveti Gospodinu!" (Lk 2, 22-23)

Često djelo naviještanja evanđelja nailazi na zapreke, i to ne samo izvanjske nego i unutar same crkvene zajednice. Katkad u naviještanju Kristove poruke i pomaganja ljudima našega doba da ga susretnu nedostaje žara, radosti, hrabrosti, nade. Još ima onih koji drže da je naviještanje evanđelja napad na slobodu.

Dok razmatramo o Marijinu prikazanju Isusa u Hramu, molimo da svi umijemo jasno i poštujući slobodu izbora, svima oko sebe svjedočanstvom života nenametljivo nuditi evanđeosku istinu i spasenje u Kristu Isusu.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu

5. NAŠAŠĆE ISUSA U HRAMU

Nakon tri dana nađu ga u hramu gdje sjedi među učiteljima, sluša ih i postavlja im pitanja. Svi koji su ga slušali divili su se njegovu umu i odgovorima.

(Lk 2, 46-47)

U sve više tradicionalno kršćanskih krajeva sve je više onih koji ništa ne znaju o vjeri, koji su ravnodušni prema vjeri ili se priklanjaju drugim vjerovanjima. Nerijetko se događa da su se neki kršćani svojim načinom života udaljili od vjere zbog čega im treba novo naviještanje evanđelja. Osim toga, Radosna vijest još uvijek nije doprla do velikog dijela čovječanstva.

Dok razmatramo o Marijinu našašću Isusa u Hramu, molimo za sve koji su vjeru izgubili ili su se u njoj ohladili: da pronadu Isusa i njegovo evanđelje, koje je navještaj nade, pomirenja, zajedništva, Božje blizine, milosrđa i spasenja.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu

KAJO

Priteci nam u pomoć

Bezgrešnu najviše častimo zbog toga jer je Majka Utjelovljene Riječi, samoga Boga, koji joj je podario toliku čast i slavu, očuvavši je unaprijed od grijeha istočnoga i svih osobnih krivnja, da može biti dostojan stan i boravište Svesilnoga, Onoga po kojemu je sve stvoreno i po kojemu sve opstoji. I Venancije Fortunat, jedan od najvećih pjesnika latinske Crkve, pjeva zanosno o Majci Isusovoj:

*Ti si divan svijećnjak
koji sadrži svjetiljku Riječi,
koje je oblik klesao Onaj umjetnik
koji stoluje iznad zvijezda...
(Most do neba)*

Posebno je pozdravljamo u mjesecu listopadu, posvećenu Kraljici sv. Krunice, blagoslovljenoj molitvi u kojoj su sabrana sva otajstva Utjelovljene Riječi: Isusova rođenja, njegova apostolskog i posvetiteljskog rada, kao i muke, smrti i uskrsnuća. To je čudesna molitva koju Krist - Bog uslišava zbog ljubavi prema svojoj Majci, koja ga je do smrti ljubila, s njime trpjela i umirala, držeći ga srca skamanjena na svome krilu. Znajući da je Majka Isusova kod svoga Sina svemoćna, ne propuštajmo se njoj uteći tom svetom molitvom, s čvrstim uvjerenjem da će nam pomoći. A toliko imamo molbi, toliko nevolja, jada, boli i tuge: ili zbog neimaštine, bolesti, smrti i smrt-

ne muke, stradanja ili propasti naših najmilijih. Nemoguće je nabrojiti sve vrste nevolja, jada i boli koje nas tište, oduzimajući nam snagu i volju za život. A sasvim blizu nam je pomoć milostive Majke, koja nas toliko ljubi, jer ne želi da ijedna duša propadne, za koju je njezin mili Sin isplatio toliki dug - otkup. A trebamo joj zahvaliti i za tolika čudesna djela nama iskazana!

Molitva Gospine krunice završava antifonom *Zdravo Kraljice*. Čini se da je njezin auktor sv. Bernard, koji je molitvom krunice obratio mnoge neuke i učene, a bl. Djevici Mariji bio je silno pobožan te je o njoj napisao mnoga djela.

*Dostojno je, dakle,
da i mi, s dužnim poštovanjem,
pozdravimo Milosti punu:
Zdravo, klicanje i urese svetih anđela
i svih dubova nebeskih,
pjesmo hvale svevišnjih arkandela,
ljepoto i diko nebeskog kraljevstva...
(Niceta Paflagon: *Milosti puna*)*

Mjesec listopad podstrek nam je za obnovu naše pobožnosti prema nebeskoj Majci i još je usrdnije ljubimo, ne zanemarujući ni molitvu krunice. U Lurdu i u Fatimi ona se ukazivala s krunicom u rukama, potičući tako i nas da je molimo, obećavajući nam po njoj mnoge milosti i darove od dobrog Boga, a posebno milosti vječnog spasenja. Držeći krunicu u ruci, Majka Isusova bit će uz nas u velikome i sudbonosnom trenutku prijelaza našega iz ovozemaljskoga života u drugi, da u miru prijedemo k Ocu, u vječnu Svjetlost.

s. Marija OD PRESV. SRCA

Izvor

(don Alojziju Bavčeviću, promicatelju marijanske pobožnosti, neumornu čuvaru i obnovitelju Marijina svetišta u Vepricu)

**Sušna je godina
zemlja popucala
u Vepricu izvor maleni teško diše
malo se zagra
malo zašuti
ponekad mlaz a ponekad tek kap iz
usta mu klizne**

**a meni se čini
to glas nam Majčin tiho šapće**

**"vi umorni putnici zemaljski
što bezglavo lutate svijetom
dođite k svojoj Majci da vas zagrlj
utješi
obodri
nepresušnom izvoru Srca Svoga vodi"**

**i izvor malen se bori
i svaka ona kap što iz njega kapne
meni se čini
u duši pobožnoj vjeru oživi
Bogu Ocu u krilo je vrati**

Danica BARTULOVIĆ

Bračni jubilej

U pitomu zagorskom kraju, usred Martinca, stoji kapela sv. Martina. Alojz i Bernardica slave svoju 50. godišnjicu braka. Bilo je svečano. Od kuće do kapele išla je povorka s glazbom. Iz usta veselih uzvanika odjekivale su marijanske pjesme.

Što su dobili tijekom tih 50 godina zajedničkog života? Suprug je bio u Njemačkoj kako bi prehranio obitelj s troje djece, a kasnije i osmero unučadi. Supruga je bila kod kuće sama s djecom na velikom imanju, ali su izdržali. Ostali su, pače, uzor tolikim mladima, koji nemaju dovoljno strpljivosti i ljubavi, da prijedu preko svega, da idu naprijed s Božjom pomoći. Život kroje uz majčinski zagovor Bistričke Gospe. Zvala ih je Majka i u Međugorje da poberu duhovnu snagu za život i mir u obitelji. Išli su i u Isusovu domovinu, da se u vjeri okrijepe. Ni bolešt ih nije mimišila, ali snagom nedjeljne mise i molitve krunice išli su stalno naprijed.

"Nebeska Majko naša, koja si podno križa prepatila, koliko je najviše moguće ljudskom stvorenju, ti razumiješ naše boli i zato nas utješil", molio je tako sv. Leopold Bogdan Mandić.

- Ako je on tako mogao moliti, zašto ne bismo mogli i mi te s vjerom odvažno kročiti kroz život? Bez odricanja i svagdanje molitve ne bih ni ja izdržala u kušnjama mukotrpoga života na koje sam nailazila! - rekla je Bernardica.

Ana VRČEK

Jubilej župe Srinjine

Župa Porođenja BDM u Srinjinama proslavila je 7. srpnja 150. obljetnicu izgradnje nove i 600 godina spomena stare crkve. Nakon izlaganja J. Dukića o povijesti župe, misno slavljje predvodio je nadb. M. Barišić. (IKA)

Night fever - 2013.

U crkvi Gospe od Zdravlja u Splitu, 11. srpnja 2013. navečer održan je međunarodni susret mladih *Night fever 2013*. Nakon ispovijedi, euharistijsko slavljje predvodio je fra A. Udovičić, propovijedao je o. Peter iz Njemačke, a uslijedilo je klanjanje s blagoslovom. (WFS)

Obnovljena crkva

Biskup M. Uzinić predvodio je 16. srpnja misno slavljje u crkvi Gospe od Milosti na Šipanu kraj Dubrovnika u prigodi završetka dvogodišnje obnove. (GK)

Novi drveni oltar

Nadb. I. Devčić blagoslovio je, na blagdan zaštitnice župe, 16. srpnja novi drveni oltar u župnoj crkvi Gospe Karmelske u Ledenicama. (GK)

Sljemenski jubileji

Euharistijskim slavljem, koje je 21. srpnja predvodio kardinal J. Bozanić, proslavljena je na Zagrebačkoj gori 80. obljetnica posvete i 50. obljetnica župe Majke Božje Sljemenske, Kraljice Hrvata. (IKA)

Posveta crkve i oltara

Predvođeci slavljje 50. obljetnice župe, u Čardaku je 27. srpnja kardinal V. Puljić posvetio novu crkvu Gospe Žalosne i u njoj novi mramorni oltar. (KT)

Festival Klape Gospi Sinjskoj

U crkvi Gospe Sinjske održan je 2. kolovoza Festival marijansko-duhovne klapske pjesme *Klape Gospi Sinjskoj 2013*. Nastupilo je 17 klapa. Nagradu publike osvojila je pjesma *Majko našeg Brača*

Seminar šutnje, posta, i molitve

U Svetištu Majke Božje Goričke kraj Baške na Krku od 4.-9. studenoga 2013. održava se seminar šutnje, posta, i molitve. Informacije i prijave: tel. (051) 856 547; mob (091) 894 66 96. Cijena: 450 kn. Voditelj vlč. Marinko Barbiš.

Klape Petrada iz Zagreba. Prvu nagradu stručnog žirija osvojila je pjesma *Zdravo o, Divice mnogo milostiva* Klape Angeluš, drugu pjesma *Mariji* Klape Versi i treću pjesma *Zdravo Marijo* Klape Kurjože. Nagrada za najbolju klapsku izvedbu pripala je Klapi Luka iz Rijeke. (IKA)

Novi Gospin kip u Vidu

U Vidu je, prvoga dana trodnevnice za blagdan Gospe Snježne blagoslovljen novi Gospin kip, koji je nošen u tradicionalnoj procesiji prije glavnoga misnog slavljja na blagdan. (IKA)

Susret duhovnih zvanja

Svećenici, redovnici, bogoslovi, sjemeništarci, kandidatice i novakinje iz Cetinske krajine hodočastili su 7. kolovoza Gospi u Sinj, gdje je, nakon ophoda, za njih misno slavljje predvodio nadb. M. Barišić. (IKA)

Blagoslovljen novi Gospin kip

Na blagdan sv. Lovre, u Zmijavcima je u crkvenom dvorištu fra K. Stipanović blagoslovio novi Gospin kip. Zalaganjem obitelji Todorić Manjić izradio ga je akad. kipar T. Kršnjavi, koji je, na temelju svetopisamskih događaja, nazočnima prikazao i njegov sadržaj. (IKA)

Posvećena nova Gospina crkva

U Posavskoj Mahali kraj Odžaka, kardinal V. Puljić posvetio je 11. kolovoza župnu crkvu Srca Marijina. U oltar su ugrađene moći sv. Virgilija, a proslavi je prethodila trodnevna duhovna obnova. Kamen temeljac za crkvu blagoslovio je

10. kolovoza 1997. kard. V. Puljić, a te je godine i sagrađena. (IKA)

Novo biskupijsko sveetišće

Proglasenje župne crkve Uznesenja bl. Djevice Marije u Gori marijanskim sveetišćem Sisačke biskupije proslavljeno je u Gori na blagdan Velike Gospe misnim slavljem. Predvodio ga je biskup V. Košić, a prethodio mu je blagoslov križa s Marijom u dvorištu sveetišća, rad akad. kipara T. Kršnjavija. Hodočasnička okupljanja u to proštenište, posebno na Veliku Gospu, utemeljenjem Sisačke biskupije g. 2009. postala su dragocjena duhovna sastavnica izgradnje i rasta nove mjesne Crkve. (IKA)

Jubilej posvete crkve

Na blagdan Velike Gospe župljani Dragozetića na Cresu proslavili su 150. obljetnicu posvete svoje župne crkve Uznesenja Marijina koja je za tu prigodu obnovljena, a slavlje je predvodio biskup V. Župan. (GK)

Pola stoljeća Djevice Siromaha

U Gudinicima je 21. kolovoza proslavljena 50. obljetnica čašćenja Djevice Siromaha. Slavlje s procesijom i zavjetnom molitvom predvodio je nadb. M. Srakić, a prije mise upriličen je bogat duhovno-kulturni program. (IKA)

Uređivanje katedrale

U kolovozu su započeli radovi na dogradnji i uređenju katedrale Navještenja Marijina u Gospiću. Prema projektu splitske tvrtke Genista, radove izvodi Givi iz Otočca. (IKA)

Blagdan Gospe Voćinske

Na hodočašću Gospi u Voćin 21. kolovoza pročitana je odredba da se 21. kolovoza slavi Gospa Voćinska: u Voćinu kao svetkovina, a u ostalim crkvama biskupije kao blagdan. (IKA)

Simpozij o Dumi

U povodu 50. obljetnice smrti, u Hrasnu je 24. kolovoza održan studijski dan o don Stjepanu Batinoviću, utemeljitelju Gospina sveetišća u tom mjestu, i Dan duhovnih zvanja u župi. (KT)

Dominikanski Studijski tjedan

U Trogiru je, na otoku Čiovu, od 25. kolovoza do 1. rujna na temu *Marija - primjer slušateljice* održan XVI. međunarodni Studijski tjedan za članove dominikanske obitelji u formaciji. Sudjelovalo je dvadesetak studenata iz Španjolske, Slovačke, Irske i Hrvatske, a s predavanjima su nastupili fr. L. Devillers (Francuska), fr. A.-F. Ambrosio (Italija), M.-G. Mouthon (Švicarska) te s. M. Pehar, fr. S. Koralija i fr. M. Biškup (Hrvatska). (IKA)

Za izgradnju crkve u Kninu

Prema odluci HBK, 15. rujna u svim župama i crkvama skupljani su milodari za izgradnju crkve Gospe Velikoga hrvatskoga krsnog zavjeta u Kninu gdje živi oko 10.000 katolika. Crkva je podignuta do visine oko 10 metara, a do završetka treba mnogo sredstava. Informacije o gradnji, simulacije izgleda, kao i imena darovatelja mogu se pronaći na: www.franjevci-split.hr/knin.

Redovnički dan na Šćitu

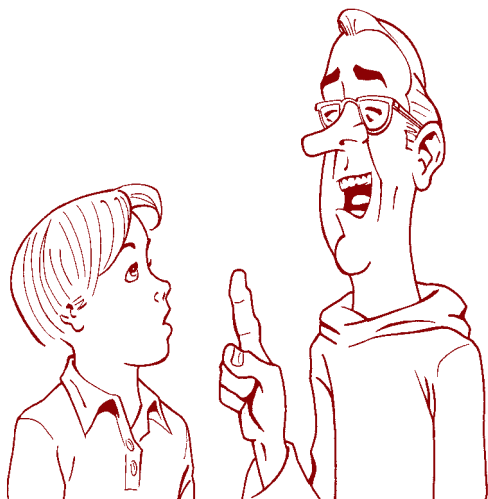
U franjevačkom samostanu na Šćitu održan je 7. rujna XVI. redovnički dan na temu *Uloga bl. Dj. Marije u formaciji redovnika i redovnica*. Predavanja su držali s. K. Karadža i fra D. Perutina, a misu predvodio kardinal V. Puljić. (IKA)

Preneseni posmrtni ostaci

Uz 10. obljetnicu smrti, 12. rujna na Košljunu su posmrtni ostaci sl. Božjega fra I. Perana iz samostanskog groblja preneseni u crkvu Navještenja Marijina u novi grob iza glavnog oltara. (IKA)

Najnespokojniji dužnici su -
klevetnici.
Tko ne voli red, doći će - na red.
"Dobronamjerni buntovnici" nisu
opasni, oni samo - traže promjene.
Živjeli glumci na daskama - dolje
glumci u međuljudskim odnosima.
Dogada se da se konačno najjače
čuje glas onih koji su -
dugo šutjeli.
U svakoj iskrenoj biografiji većina
stranica donosi - tužne sadržaje.
Objava Boga - smrt bogova.
Ništa nije tako usko povezano kao
praštanje uvreditelju i Božji oprost
- uvrijeđenom.
Zna se što snobovima nedostaje -
vlastita glava.
Vizionare može demantirati jedino -
budućnost.
Ekonomizirati vrijeme znači početi
ondje gdje su ostali - stali.
Postoje jezici prepuni otrova od
kojeg se polako, ali sigurno -
umire.
Kad u čovjeku zašuti savjest, u suod-
nosima s drugima postaje -
veoma opasan.
Neugodno se naći u blizini onih
kojima je - Bog trbuh.
Tko je "na istini" neka ne popušta,
makar ga polovica proglasila -
pametnijim.
Strujanje zbog punih ruku i praznih
duša - ugrožava mnoge živote.
Veoma je opasno imati "šesto osjeti-
lo", na stalnoj si meti od onih s -
pet i manje...
U konačnici, za svakog čovjeka
Golgota je - nezaobilazno brdo.
Stanko RADIĆ

- Zašto vi u obitelji nikad ne molite?
- Pa svatko od nas ima što mu treba!

UČITELJ

- Što će biti Vaš sin kad odraste?
- Nadam se da bi mogao biti učitelj.
- Znači li to da ima određene pedagoške
sposobnosti?
- Ne, ali mu veoma dopadaju početnici!

KNJIGA O ODGOJU

Kad je mama vidjela naslov knjige,
odmah je malog Marija zapitala:
- Zašto ti čitaš knjigu o odgoju?
- Da vidim odgajate li me ti i tata
ispravno!

KAKO NA SVIJET DOĐE TELE

- Znaš li kako na svijet dođe tele?
- Ne znam.
- Najprije izidu prve noge, zatim glava,
onda trup i na kraju zadnje noge.
- I tko ga na kraju sve sastavi?!

Don Alojzije Bavčević - PRIČEST NA

USTA ILI NA RUKU - Na 64 stranice pisac donosi ono što je o toj temi našao u povijesti, osobito u novije vrijeme, želeći da to o najvećoj tajni naše vjere pročitamo u Godini vjere i o tome razmislimo. - **Narudžbe:** Svetište Vepric, 21300 Makarska, tel. (021) 616-336.

Don A. Bavčević - VANJSKO PONAŠANJE VJERNIKA NA SV. MISI -

Na 16 stranica donesene su pripomene o ponašanju prije mise, o ulasku u crkvu, o ponašanju za vrijeme mise, neke napomene o ponašanju u tijeku mise i u vezi s misom. - **Narudžbe:** Svetište Vepric, 21300 Makarska, tel. (021) 616-336.

Petar Lubina - MARIJA - MAJKA

ISUSOVA I NAŠA - Što Crkva vjeruje i uči o Gospi - Što bi svaki Isusov vjernik trebao znati o Majci Gospodinovoj i njezinou ulozi u povijesti spasenja, u kršćanskoj predaji i pučkoj pobožnosti, na temelju svetopisamskih izvješća, dogmatičkih pravorijeka, bogoslovske prouka te liturgijskoga i pučkog štovanja. Str. 152., cijena 40 kn. - **Narudžbe:** "Marija", Trg G. Bulata 3, 21000 Split, tel. (021) 348-184, e-pošta: petar.lubina@st.f-com.hr

Dinko Aračić - MARIJA U RANOKRŠĆANSKOJ LITERaturi - Misli prvih kršćanskih pisaca i bogoslovaca o Majci Gospodinovoj, koje i danas mogu obogatiti marijansku duhovnost. U prvom dijelu prikazana je usporedba između Crkve i Marije, Crkve, Majke vjernika i Marije, Majke Isusove, a u drugom dijelu misli crkvenih otaca koji su svojim govorima i spisima oblikovali Gospin lik u prvotnoj vjerničkoj zajednici. Dobro će doći za osobnu izgradnju kao i za svibanjsku i listopadsku pobožnost - 232 str., 70 kn. - **Narudžbe:** "Marija", Trg G. Bulata 3, 21000 Split, tel. (021) 348-184, e-pošta: petar.lubina@st.f-com.hr

PUT U ŽIVOT - Molitvenik i obrednik - Prikladan za vjernike svih uzrasta, 480 str. - 50 kn.

MALI PUT U ŽIVOT - Obrasci vjere, molitve... - prikladno za mlađe i starije - 6 kn.

P. Lubina - MARIJANSKA HRVATSKA - Gospina svetišta među Hrvatima - Monografija s fotografijama u boji. 608 str. - 450 kn.

M. Babić - U MARIJINOJ ŠKOLI - S Marijom kroz liturgiju - Misli za homilije - 40 kn.

R. Šutrin - VJERNI DJEVICI SLAVNOJ - Velikani duha i uma - 30 kn.

M. Crvenka - SVETOPISAMSKE ŽENE - Jedna po jedna žena opisana - 50 kn.

J. Šetka - HRVATSKA KRŠĆANSKA TERMINOLOGIJA - Kršćanski termini - 150 kn.

P. Lubina - MOJA KRUNICA - Kako moliti krunicu - Kratka povijest i uzorci - 25 kn.

P. Lubina - KRUNICA NAŠIH DANA - Suvremena razmatranja uz molitvu krunice - 40 kn.

P. Lubina - KRUNICA - ŽIVOTNA SUPUTNICA - Uzorci molitve Gospine krunice - 40 kn.

P. Lubina - BOGORODICI DJEVICI - Izabrane marijanske molitve I. tisućljeća - 40 kn.

P. Lubina - MAJCI MILOSRDA - Izabrane molitve između dvaju raskola - 40 kn.

P. Lubina - POMOĆNICI KRŠĆANA - Izabrane marijanske molitve novijeg doba - 40 kn.

P. Lubina - UZORU NAŠE NADE - Izabrane marijanske molitve našeg doba - 40 kn.

P. Lubina - BLAŽENOM ĆE ME ZVATI - Najpoznatije marijanske molitve - 30 kn.

P. Lubina - STOPAMA NAZARETSKE DJEVICE - Opis svetih mjesta s fotografijama - 50 kn.

M. Kirigin - S MARIJOM KROZ GODINU - Uz marijanske blagdane i krunicu - 30 kn.

A. Bello - MARIJA, ŽENA NAŠIH DANA - 31. razmatranje o Gospi - 30 kn.

V. Glihotić - JEKA JEDNOGA VREMENA - Izbor uvodnih članaka iz "Marije" - 40 kn.

Fra Petar Knežević - GOSPIN PLAČ - 10 kn.

R. Tomelić - MOJA DJECA I JA - Crtrice iz života jedne majke i supruge - 40 kn.

J. J. Šimunović - KAKO ŽIVJETI KRŠĆANSKI? - Razmišljanja o kršćanskom životu - 40 kn.

R. Sprung - ZATVOR BEZ ZIDOVA - Što se sve krije iza Jehovinih svjedoka - 20 kn.

M. Jurišić - CVIJEĆE ZA MARIJU - Razmatranja za mjesec svibanj - 30 kn.

M. Jurišić - S MAJKOM MILOSRDNOM - Svibanjska čitanja - Živo, kratko - 25 kn.

Narudžbe: "Marija", Trg G. Bulata 3, 21000 Split, tel. (021) 348-184.

Anka Luštica, Rijeka: Gospi hvala na svemu! Nek me i dalje prati, uz dar; - **Davorka Tenčić Radočaj, Pula:** Hvala ti, Majko Božja, za svu ljubav! Čuvaj i brani mene i sve moje, uz dar; - **Tonka Mršić, Waldbröl:** Majko Božja, na svemu ti hvala! Blij nada mnom i svim mojim dragima, uz dar; - **Ankica Tošić, Zagreb:** Majci Mariji zahvaljujem na svim milostima i pod njezino okrilje stavljam sebe i sve svoje, uz dar; - **Nevenka Danolić, Berlin:** Majci Božjoj zahvaljujem na svim milostima i preporučujem sebe i sve svoje najmilije, da nas čuva i brani, uz dar da i siromašnije mogu primati "Mariju"; - **Snježana Ježina, Murter:** Majko Marijo, na svemu ti hvala! Čuvaj i dalje mene i sve moje, osobito djecu, uz dar; - **Ana Stipanović, Ingolstadt:** Hvala Srcu Isusovu i Marijiniu za sve milosti meni i mojoj obitelji. Pod njihovu zaštitu stavljam sve svoje, osobito djecu, da idu pravim putem, uz dar; - **Ljerka Kovač, Stuttgart:** Nebeska Majko, na svemu ti hvala! Bajj i dalje nada mnom i svim mojmima, uz dar; - **Marko Raguzin, Ilsvik:** Nebeskoj Majci zahvaljujem na svim milostima i pod njezino okrilje stavljam sebe i sve svoje najmilije, uz dar; - **Anda Gelo, Berlin:** Majko Božja Marijo, na svemu ti hvala! Blij i dalje nad mojom obitelji, osobito nad unucima, uz dar; - **Marija Kolak, Berlin:** Gospi zahvaljujem na iskazanoj ljubavi te joj pod okrilje i dalje stavljam sebe i svoje najmilije, uz dar; - **Anica Kolak, Berlin:** Zahvaljujem Gospi na majčinskoj brizi za mene i sve moje te joj i nadalje preporučujem sve svoje, uz dar; - **Ana Sučić, Berlin:** Gospi Sinjskoj zahvaljujem na svim milostima i njoj povjeravam sebe i sve svoje, osobito unučad, uz dar; - **Ana Krola, Berlin:** Gospi Sinjskoj zahvaljujem na iskazanoj ljubavi meni i obitelji te joj preporučujem i dalje sebe i sve svoje, uz dar; - **Obitelj Dade Gudelja, Berlin:** Nebeska Majko, tebi hvala na svemu! Čuvaj nas i brani i dalje, da Bogu i svom rodu ostanemo vjerni, uz dar; - **Ljubica Marijanović, Berlin:** Gospe draga, hvala ti na svemu! I po danu i po noći, budi meni u pomoći, uz dar; - **Mira Širić, Berlin:** Dobroj Majci zahvaljujem na brojnim milostima i njoj izručujem sebe i svoju obitelj, da nas čuva u ovoj tuđini, uz dar; - **Kralja Markov, Berlin:** Majko Božja, na svemu ti hvala! Svini svoj blagi pogled na sve moje, osobito unučad, uz dar; - **Obitelj Antolović, Berlin:** Majko Božja i naša, hvala ti na svemu! Čuvaj nas i brani da Bogu uvijek ostanemo vjerni, uz dar; - **Obitelj Ivana Milardovića, Berlin:** Gospi zahvaljujemo za svu ljubav i njoj se izručujemo da nas i dalje vodi i čuva, uz dar; - **Ivica Sučić, Berlin:** Majko Božja, na svemu ti hvala, što si meni u životu dala. Čuvaj i brani mene i moje, uz dar.

MAJKO, I UNAPRIJED IH PRATI!

U krugu svoje djece, nevjesta, zeta i unučadi,

Anka i Ante Đikić,

zahvalili su Bogu i nebeskoj Majci u Vinici, 13. srpnja za 50 godina braka te i dalje sebe i sve svoje stavljaju pod Gospino okrilje, da ih brani i čuva.

†FRANJO DAMIŠ

(28. ožujka 1950. - 16. rujna 2009.)
Do susreta u vječnosti, sa zahvalnošću
tvoji najmiliji
(Dar za "Mariju")

U spomen na drage roditelje
IVAN (+2002.) i MARIJA (+2010.) JURIĆ
Zahvalna za njihovu ljubav i vjeru, preporučujem
ih Gospi i njezinu Sinu!
Kćerka Ana Periša s obitelji
(Dar za "Mariju")

9. listopada navršava se pet godina otkako je
otišao k Ocu naš dragi
TOMISLAV STRPIĆ
U molitvi i sjećanju uvijek s njime sjedinjeni
Terezija i Petar
(Dar za "Mariju")

9. listopada 15 je godina od smrti našega dragog
supruga i oca
VILKA IVEKOVIĆA
Gospodine, udijeli mu radost života vječnog!
Supruga, kćerka i sin
(Dar za "Mariju")

11. listopada navršava se 15 godina otkako se
preselila Gospodinu naša draga
MARA LUBINA
Dok te se o bljetnici smrti spominjemo s onima
koji su otišli za tobom, molimo i čekamo zajednički
susret pred licem Gospodnjim.
Sinovi, unuci i prauunci
(Dar za "Mariju")

13. listopada navršava se 10 godina otkako je
Gospodin zauvijek k sebi pozvao našu dragu
ANU KRAJINA
Dovela Vas Gospa u nebeske dvore!
Vaši zahvalni dragovoljci
(Dar za "Mariju")

15. listopada 7 je godina otkako se Gospodinu
zauvijek preselila naš dragi
ŠIMUN VEKIĆ
Dok te se rado sjećamo, molimo Gospodina nek
ti bude milosrdan i dobrostiv!
Kćeri Zdenka i Branka s Matijom
(Dar za "Mariju")

29. listopada navršava se 15 godina od smrti
našega voljenog
MARIJANA (MARINA) ČONDIĆA-BEGOVA
Bila je milost i blagoslov djeliti život s tobom.
S ljubavlju i čuvamo uspomenu na tebe, uvijek si u
mislima i molitvama našim, do konačnog susreta u
nebu. Počivao u miru Božjem.
Supruga Nevenka i djeca s obiteljima
(Dar za "Mariju")

Darovali su i tako omogućili siromašnijima primati "Mariju", po: - 15 kn: **Štefica Matković**, Osijek; - 30 kn: **Marko Raguzin**, Ilovik; **Lidija Bošnjak**, Podstrana; **Marija Lončar**, Makarska; **Branka Krtić**, Stari Mikanovci; **Zdravka Šiško**, Makarska; **Marija Jurić**, Momići; **Danica Žepina**, Biograd na moru; - 50 kn: **Obitelj Čelant**, Klenovnik; **Mira Lovrić**, Ogulin; **Štefanija Ivanušec**, Novi Marof; **Marko Raguzin**, Ilovik; **Tanja Šore**, Split; **Marija Biloš**, Osijek.

MARIJA SVIMA OBILNO PLATILA!

PRIMATI I ČITATI "MARIJU" ZNAČI:

- **Htjeti produžiti svoju vjeru i ljubav prema Isusu preko njegove majke Marije;**
- **Biti sudionik sv. mise koja se slavi svake prve subote u mjesecu u 19 sati u svećištu Gospe od Zdravlja u Splitu za suradnike, dobročinitelje, širitelje i čitatelje "Marije";**
- **Biti sudionik sv. mise koja se slavi svakoga prvog četvrtka u mjesecu u splitskomu svećištu Gospe od Zdravlja za sve pokojne čitatelje i preminule članove obitelji pretplatnika lista "Marija".**

Šima Marević Đopina, Staševića: Gospi preporučujem zdravlje duše i tijela svoje obitelji, uz dar; - **Marija Čapin, Lund:** Gospe moja, pod okrilje tvoje stavljam sebe i sve svoje mile i drage, osobito muževo zdravlje, da nas čuvaš i braniš, uz dar; - **Ika Peraić, Olofström:** Majko Marijo, pod okrilje tvoje stavljam sebe i sve svoje, uz dar; - **Andelka Katić, Kitchener:** Gospe moja, tebi preporučujem sebe i sve svoje u dalekom svijetu, osobito djecu i unučad, uz dar; - **Anka Brkljačić, Metković:** Nebeskoj Majci pod okrilje stavljam sebe i svoju obitelj, da nas čuva i brani, uz dar; - **Božo Kraljević, Malmö:** Dobroj Majci izručujem sebe i sve svoje mile i drage, da nad nama i dalje bdije, uz dar; - **Seka Rupčić, Kitchener:** Majko Božja, tebi izručujem sebe i sve svoje u tuđini, osobito djecu i unučad, da nas čuvaš i braniš, uz dar; - **Ana Buzasy, Lund:** Nebeskoj Majci pod okrilje stavljam sebe i sve svoje mile i drage, osobito djecu i unučad, uz dar; - **Marija Jurčević, Bioggio:** Majci Mariji predajem sebe i sve svoje najmilije, da nad nama bdije, uz dar za siromašnije; - **Mate Milardović, Kitchener:** Nebeskoj Majci preporučujem sebe i sve svoje najmilije u Domovini i u svijetu, osobito svoje drage nevjeste i zeta s unučadi, uz dar; - **Kornelija Klinac, Staševića:** Nebeskoj Majci po okrilje stavljam sebe i sve svoje najmilije, osobito zdravlje, uz dar; - **Čitateljice Mirovnog doma Dunjevac, Zagreb:** Dobra Majko, tebi preporučujem sebe i sve svoje, da nas čuvaš, uz dar; - **Mara Barukčić, Frankfurt:** Preporučujem Gospi svoju obitelj, osobito kćerke s njihovom djecom, za zdravlje duše i tijela, uz dar; - **Sanja Mošić, Berlin:** Gospi drugoj preporučujem sebe u tuđini kao i svoje mile i drage kod kuće, da nad nama bdije, uz dar; - **Ruža Rogušić, Berlin:** Gospi preporučujem sebe sa svojom obitelji u tuđini, osobito djecu, napose malu Tonku, kao i sve svoje mile i drage kod kuće, da nad nama bdije, uz dar; - **Kazimir Barukčić, Frankfurt:** Gospe Tirsatska, naša Majko draga, svima si nam utičište, ljubav i snaga! Ponizno molimo tvoj blagoslov, treba nam tvoj primjer i tvoj zagovor. Tvoje svetište milo, zove nas i prima u svoje krilo, da budemo vjerni Bogu, čuvamo domovinu i bratsku slogu. Tebi preporučujem svoje najmilije, da tvoje smjerno oko nad svima njima bdije, uz dar.

MAJKO, POSLUŠAJ NAŠE VAPAJE!

MARIJA - vjerski list za Marijine štovatelje

Osnivač i izdavač: Provincijalat Franjevačke provincije presv. Otkupitelja, Split;

Urednik: fra Petar Lubina - Adresa Izdavača, Uredništva i Uprave: Trg Gaje Bulata 3, 21000 Split;

tel/faks (021) 348-184 ili tel.: 340-190; e-mail: petar.lubina@st.f-com.hr.

List izlazi svakog mjeseca, osim u kolovozu i rujnu. - Cijena: pojedinačni broj 7 kn; godišnja pretplata 70 kn; za inozemstvo 15 eura ili 18 USD ili odgovarajući iznos u drugoj valuti - običnom poštom. Zračnom poštom:

Amerika i Kanada 25 USD i Australija 35 AUD. Na više od 10 primjeraka, 10 % popusta. -

Naš račun: ("Marija" - Split) 2330003-3200726444 poziv na broj 40139576001 Splitska banka, SG Group; devizni račun: SG Splitska banka, 40139576026 EUR; IBAN HR 76 2330 0033 2007 2644 4; SWIFT: SOGE HR 22; -

Tisak: "Slobodna Dalmacija print" d.o.o. - Split.

Pavle Katičić (+1. V. 2013. u 63. g. - Split); - **Katica Vukelić** (+22. V. 2013. - Zagreb); - **Manda Baotić**, majka fra Perina i s. Aleksandre (+23. V. 2013. - Zagreb); - **Stanko Čizmin**, brat opatice M. Anastazije i ujak M. Benedikte (+5. VI. 2013. - Zadar); - **Jozica Karković** (+9. VI. 2013. u 91. g. - Hvar); - **Andelka Putarek** (+11. VI. 2013. u 81. g. - Klenovnik); - **Č. s. Blaženka Šimundža** (+18. VI. 2013. u 88. g. - Grijevac, Podstrana); - **Mate Brahanović** (+19. VI. 2013. u 76. g. - Bol-Murvica); - **Šimun Šurjak**, otac s. Vilme (+20. VI. 2013. - Dol na Hvaru); - **Alojzija Golub**, majka svećenika Petra (+21. VI. 2013. - Mihovljan); - **Mirko Vujčić** (+21. VI. 2013. u 61. g. - Imotski); - **Josip Jambrošić**, otac fra Stjepanov (+21. VI. 2013. - Mačkovec); - **Fra Slavko Babjić**, OFM (+22. VI. 2013. u 73. g. - Plehan); - **Ruža Gašparović**, majka biskupa Đure (+24. VI. 2013. - Golubinci); - **O. Ante Madunić**, OFM (+29. VI. 2013. u 63. g. - Imotski); - **Lidija Hodžić** (29. VI. 2013. u 36. g. - Zagreb-Hvar); - **Ivan Fistončić** (+29. VI. 2013. u 75. g. - Zastrazišće); - **Barbara Tudor Đerek** (+1. VII. 2013. u 40. g. - Hvar); - **Zdravko Jakšić** (+2. VII. 2013. u 56. g. - Bol); - **Marica Dretvić**, majka fra Martinova (+4. VII. 2013. u 86. g. - Gradište kraj Županje-Otok); - **Ivanka Štimac** (+4. VII. 2013. - Slatina); - **Fani Mustapić** (+5. VII. 2013. u 77. g. - Bol); - **Milka Bekavac**, sestra fra Krunina (+5. VII. 2013. - Split); - **Augustin Marijanović**, otac sveć. Marijana (+6. VII. 2013. - u 78. g. - Vukanovići); - **Marko Čorić p. Ivana** (+16. VII. 2013. - Žeževica); - **Darinka Grgurinović** (+16. VII. 2013. - Staševica); - **Joso Duran**, brat fra Markov (+17. VII. 2013. u 61. g. - Gradac/Drmiš); - **Andelko Grgat**, otac č. s. Dominike (+25. VII. u 89. g. - Otok); - **Jure Gnječ** (+1. VIII. 2013. - Staševica); - **O. Maksimilijan Šoti**, OFM (+2. VIII. 2013. - Subotica); - **Č. s. Marija Nikolina Čapkun**, OSB (+4. VIII. 2013. - Trogir); - **Andrija Žić** (+5. VIII. 2013. - Zagreb-Punat); - **Preč. Stjepan Benić** (+6. VIII. 2013. u 101. g. - Požega); - **Mons. Antun Kolarević** (+7. VIII. 2013. - Đakovo); - **Ante Lešina Švabin** (+8. VIII. 2013. - Runovići); - **Marija Vizjak**, majka fra Josipova (+8. VIII. 2013. - Vidovec); - **Zdravko Musulin Koprcan** (+8. VIII. 2013. - Staševica); - **Preč. Ivan Lukačević** (+9. VIII. 2013. u 61. g. - Sikirevci-Stari Perkovci); - **Srećko Usorac** (+9. VIII. 2013. - Staševica); - **Mladen Nikolić** (+11. VIII. 2013. - Staševica); - **Ante Šegota**, brat fra Branimirov (+13. VIII. 2013. - Vuksić, Lišane); - **Marija Šošić**, majka don Antina (+14. VIII. 2013. - Dolac Donji); - **Marija Čubelić**, majka don Ivanova (+14. VIII. 2013. - Dobranje); - **O. Vladimir Kozina**, OFM (+14. VIII. 2013. u 76. g. - Humac); - **Veronika Selak** (+16. VIII. 2013. - Rašćane); - **Tomislav Domančić** (+16. VIII. 2013. - Hvar); - **Frano Vugdeljia Cigo** (+20. VIII. 2013. u 80. g. - Otok); - **Dragica Janjić**, majka sveć. Ilije (+20. VIII. 2013. - Vidovice); - **Ivana Kovačević r. Matijević** (+20. VIII. 2013. u 68. g. - Hvar); - **Milka Todorić Čović** (+24. VIII. 2013. - Zmijavci); - **Ante Katić** (+25. VIII. 2013. - Split-Runovići); - **Marko Mustapić** (+30. VIII. 2013. u 80. g. - Bol); - **Dušan Marević Đopa** (+1. IX. 2013. - Staševica); - **Vjera Gospodnetić**, majka don Pavina (+8. IX. 2013. u 71. g. - Postira); - **Zdravko Milić**, otac č. s. Zdravke (+9. IX. 2013. - Utore Gomje); - **Juraj Šperka p. Petra** (+10. IX. 2013. u 81. g. - Zastrazišće, Jelsa).

OBDARI IH, GOSPODINE, ŽIVOTOM VJEČNIM!

SADRŽAJ

Isusov put (Urednik)	281
Krunicom častiti Mariju (I. Bodrožić)	286
Pripitomljavanje Duha Svetoga (S. Jerčić)	288
Amperov primjer (P. Marin)	291
Marija u propovijedima sv. Ante (dar-ko)	292
Listopad i pučke pobožnosti (M. Babić)	294
Prijestolje krunice (A. B. Periša)	296
Obitelj - mjesto cjelovita odgoja (D. De Micheli Vitturi)	298
Pod okriljem Kraljice svijeta (K. Jolić)	300
Krunica nas ozdravlja (N. Andrić Nevine)	302
Što bi tek bilo... (R. T)	304
Neka zavlada Tvoje srce (V. Tokić Burolo)	306
Gospa "zlatna srca" (P. Lubina)	308

OVAJ BROJ "MARIJE" POTPISAN JE ZA TISAK 17. RUJNA 2013.

DUBROVNIK

Gospa od Porata

Dubrovačka stolnica, koja je ujedno i župna crkva Vele Gospe, povijesni je simbol grada pod Srđem, a posvećena je Uznesenju Marijini. Svojom impozantnošću i ljepotom arhitektonski se i harmonično uklapa u okoliš i pruža gradu posebnu ljepotu. Građevina je to latinske križne osnove s trima uzdužnim lađama, podijeljenim stupovima s antičkim i korintskim slogom. Pročelje joj se diže nad stubištem od sedam stuba, nad kojima je središnji portal, okrunjen trokutastim zabatom. Na križanju glavne i poprečne lađe vitka zelenoplava kamena kupola nadvisuje ostale dubrovačke krovove.

Na mjestu današnje stolnice nalazila se u 7. ili 8. st. trobrodna bizanstska bazilika s trima apsidama kojoj u dokumentima ne nailazimo na tragove. Nad njezinim ruševinama sredinom 12. st. sagrađena je trobrodna romanička stolnica s apsidom u srednjoj lađi, koja je g. 1667. srušena uslijed potresa. Dubrovački senat odobrio je g. 1671. ponovnu izgradnju. Prema nacrtu talijanskog graditelja Andrije Buffalinija, radovi su započeli g. 1672. i trajali 50 godina. Izvodio ih je Paolo Andriotti, a zadnje poteze domaći majstor Ilija Katičić. Sudjelovali su u tome i Pier Antonio Bazzi kao i fra Tommaso

Napoli. Zalaganjem dubrovačkog poklisara u Rimu i idejnog tvorca gradnje današnje stolnice Stjepana Gradića (+1683), koji je iz Rima nacrtu za nju i poslao, radovi su privedeni kraju te je stolnica 20. siječnja 1713. posvećena. Dakle, upravo prije 300 godina. Malo vrijeme, a više jak potres 15. travnja 1979. teško su oštetili ljepoticu grada pod Srđem. Prema nacrtu ing. Ivana Prtenjaka, za obnove g. 1986. preuređeno je njezino svetište. Preustrojen je cjelokupan prostor, napravljen novi oltar, a neki novi likovni sastojci unijeli su i novi duh u izvorni barokni prostor, čime su narušeni prijašnji sklad i ljepota. Po završetku obnove otvorena je 24. studenoga 1986., a novi oltar i obnovljena stolnica posvećeni su 1. veljače 1987. Unutarnjost stolnice resi 6 pokrajnih mramornih oltara. Na čelnom zidu apside izdiže se vrijedan poliptih Uznesenja Marijina, rad Tiziana Vecellia (+1576) i njegovih pomoćnika iz g. 1549. (G. Gamulin). U njoj se posebno časti Gospa od Porata, "od Dubrovačke luke", kako neki tumače. Pred njom su se Dubrovčani u nevoljama često utjecali Gospi i u više navrata osjetili njezinu pomoć. Nakon višegodišnjeg prekida, od g. 1991. njezina sveta slika ponovno se nosi u ophodu gradom po završetku misnog slavlja na blagdan Velike Gospe. Nose je pomorski kapetani i časnici ispred Kneževa dvora, ispod Zvonika od velikog mula u gradskoj luci, gdje se obavlja blagoslov mornara i brodica, a, po završetku obreda, i posveta vjernika Gospi.

NASLOVNA SLIKA: Gospa od Porata koja se časti u dubrovačkoj stolnici - detalj
SLIKA NA OMOTU: Dubrovačka stolnica Uznesenja Marijina (foto: Božo Gjukić)

